
12.2.1987
גליון מיוחד
למשחק
המרכזי
של השבת
היסטוריה של בית"ר ירושלים ומכבי חיפה
פול הוגן, זוכה פרס
גלובוס הזהב 1987
קרוקודייל דנדי — הסרט האוסטרלי
שהפך ללהיט ענק בארה"ב ובאירופה
קרוקודייל דנדי
"דקל" תל־אביב
ליל שישי 10
מוצ"ש וכל השבוע 7.15, 9.30
"פאר" חיפה
גם ליל שישי 10
"אור 1"
ירושלים

בלומפילד" ייארח בשבת את המשחק המרכזי במחזור ה־17 בלאומית ■ אימפריה שהיתה מול אימפריה חדשה ■ אל תשימו לב לטבלה – מדובר עדיין במאבק מרתק של כוכבי הצמרת בישראל

מלחמת הכוכבים

צבי קופמן

טבלת הליגה, במצבה הנוכחי, אולי לא תריע להפגשת בית"ר ירושלים ומכבי חיפה, על יריעה נרחבה כל־כך – בצבע, בסיפורים, בהצגת השחקנים זה מול זה. כי הפער העמוק בנקודות ובדירוג הטבלאי, הסותר את התחזית של ערב פתיחת העונה, שיבש את הציפוי.

מכבי חיפה, אחרי שלוש שנים גדולות (שתי אליפויות ואחת שחמקה במפתיע), מחפשת היום את עצמה, ואילו בית"ר ירושלים, קבוצת גביע טיפוסית, שפיספסה אולי יותר מכל קבוצה אחרת את האליפות ונרחקה לסגנויות – לפתע היא ניצבת על הסף, לא רק בזכות מעמדה האיתן כפיסגה, אלא בעיקר בהיותה טובה מכל הלאומיות. אישית, אין לי ספק, שאף פעם לא היתה לירושלים קבוצה כה טובה וכה יפה (טפו... טפו...), כמו היום.

חיפה, אחת ממועמדות־הפתיחה לתואר, אולי לא תכריז על־כך, אבל היא כבר יודעת שאינה בתמונת־האליפות. מי כן מראיגה, תיאורטית, את אלופת החורף? – זאת יתברר בהמשך, אם בכלל. אבל, כאשר שתי אימפריות כאלה, משופעות בכוכבים, מתייצבות השבת בהיכל „בלומפילד" לעימות ביניהן וכאשר לתוצאת המשחק עלולה/עשויה להיות השפעה על המירוץ של ירושלים לתואר האליפות הראשון שלה – כראי מאד לכנות את העימות הזה כאחד ממשחקי העונה, ביחוד אם תצליח חיפה לשים רגל לירושלים. ◄

שבוע ספורט

מודעות: גילה שניידר, חיליק עמיר טל: (03)439442

עורך: אלכס דורון
עריכה: טובי פולק
עריכה גרפית: שפי דגן
צלם: עדי אבישי
עורך מדור הספורט: אבי בטלהיים

בשער

אורי מלמיליאן אחד מזה שרואים בדרך כלל מחוציע; בחליפה הדורה ועם פרח אדום ביד. (צילום: עדי אבישי).

מה בגליון

התקפה טוטאלית

במקום קבוצה של „חלוץ וחצי", כפי שכינוה בעבר, הביאה העונה בית"ר ירושלים בשורה חדשה לליגה ■ הקצב הסילוני ושיטת המשחק, עושים אותה ללהיט הגדול, הדוהר כמעט ללא בלמים אל הכתר הראשון בתולדותיה

צבי קופמן

עד לפני שנה, הגדירו את בית"ר ירושלים, בנימה של ביקורת, כקבוצה התוקפת עם „חלוץ וחצי". בעיקר בגלל סיבה זו ראו את כשלונותיה לזכות באליפות. השינוי הגדול שחל בה השנה הוא הפעלת התקפה טוטאלית, ששמה ללעג את המושג „חלוץ וחצי" ואת המונחים המיושנים של שלושה חלוצים, המצילים כביכול את המולדת. אפילו עם חלוץ יציב ומסוכן אחד בלבד (במקרה של בית"ר – אוחנה), קבוצה יכולה להיות תוקפנית מאד אם כמעט כולה תוקפת. כך היום בעולם, וזאת הבשורה שהביאה בית"ר לעצמה ולליגה בעונה הזאת. לכן, מוכרחים להזכיר את שמו של אבי המהפך, דרור קשטן, שבידיו קבוצה ברמה אירופית (ביום טוב).

למעשה, שינוי בולט אחד בלבד אבל חשוב חל העונה ב־11 שלה: המגן אבי כהן חזר משעריים. הוא רק אחד מנותני קצב הסילון של בית"ר. קבוצה שתוקפת עם שני מגינים מהירים מאד, לרוב עם שלושה קשרים קדמיים, עם חלוץ מספר 1 ושותף לידו – אי־אפשר שלא תיקח אליפות.

שוער

★ יוסי מזרחי. נבון, בעל עבר גדול. בן 33 ו־4 חודשים. מסוגל להמשיך לפחות עוד שנה, אבל שוקל פרישה ומעבר לאימון, אולי גם מחמת הירידה המסויימת שחלה בכושרו ובגמישותו, כתוצאה מפציעותיו הרבות. עדיין משרה בטחון על ההגנה הרלילה, אם כי איטי יחסית. נעזר במיקום נכון ובאגרופיו. „סובל" (בשמחה) מהמשחק התוקפני של קבוצתו שמדלל את ההגנה.

מגינים ובלמים

מגינים ובלמים

★ אבי כהן (מגן). אחד מעושי ההתקפות. כדורי הסיום שלו, בעיקר מסירות הרוחב והעומק לרחבת היריב, מרוייקות. זה והמהירות, מציבים אותו בשורה הראשונה של המגינים. אסור לדרוש ממנו לחשוב יותר מדי על ההגנה. חייבים לחפות עליו כשהוא תוקף הרבה ומהר וגם בועט לשער.

★ חנן אוזלאי (בלם). אין לדרוש מחנן לעלות יותר מדי להתקפה, כאשר ההגנה אינה החלק החזק של הקבוצה. לא חסרים תוקפים. מסתייע בנסיונו, בתיקול ובנגיחה. אמיץ. לא זריז ביותר. בתפקידו האחורי מחוייב הרבה לסתימת חורים בהגנה.

★ אודי אשש (בלם). אחת ההפתעות הגדולות. אין חלוץ קדמי (מרכזי) שאינו חושב הרבה איך משתחררים מאודי, השומר המצויין. מי שנחשב לבלם־כאסח, התעדן בעיקר בגלל חשיפור במיקום ובטיפול בכדור, על הקרקע ובגובה. פחות עבירות (רק 2 צהובים), יותר מחשבה.

★ שלמה שירזי (מגן). בעל כוח פריצה נדיר. קשה לבלום אותו פיזית, ביחוד אישית. מכלכל הגנות יותר ב„חיתוך" מקו האורך אל המרכז, מאשר בהיצמדותו לקו. רק חוסר הדיוק הבולט במסירות הסיום מונע ממנו להיות מגן ברדגה עולמית. גם כך, אוצר מקצועי לקבוצה, העושה כאבי־ראש לכל הגנת יריב. להיותו קיצוני בעבר, חלק ניכר בתוקפנותו כמגן.

קשרים

★ מאיר קדוש. אחד הפועלים השחורים והאמורים המעטים בבית"ר. גם מגן לשעת חירום. כקשר – חריצותו בקו האחורי ובעמדות־יציאה להתקפה ושמירתו, משרתות ההצלחות.

★ משה בן־דרוש. הישגי בית"ר באו גם בלי בן־דרוש, החוזר אט־אט לעצמו אחרי פציעה. כשרון עלום העשוי לתרום הרבה. מבין דיי־טוב את הכדור וחושב עימו וכלעריו.

★ יעקב שוורץ. כח עולה. שומר, יוזם, תוקף ויודע לסכן את השער, כשהיוזמה בידי הקבוצה. נראה מגושם מעט, סובל מסטארטים לא מהירים, אבל מחפה על־כך בעבודה קשה וחיונית ביותר וביציאה החלטית קדימה. זקוק לבטחון רב יותר ולתעוזה.

★ סמי מלכה. דוגמה קלא[...] של שחקן (תוקף) נייד מאד שהח[...] רוח אחרי שחזר אליו הבטחון. [...] בטרם מקרישים לו היריבים [...] מנצל טאקטית את השטחים ה[...] והכדורים המתרוצצים בהתקפה [...] להיות מיטרד לכל הגנה. אם יא[...] תר את רגלו, יתרום הרבה לאלי[...] יכול היה להבקיע יותר משש [...] רים. עוד יבקיע בטוטאל־כדורגל [...] קבוצתו.

הבוס

★ אורי מלמיליאן. מעטים ה[...] חקנים הראויים לתואר מנהיג וה[...] שבכתר הקבוצתי, כמו אורי, [...] בעונה הגדולה ביותר שלו, לד[...] מעורר התפעלות בטיפול בכדור [...] ריצותו. מגן, מחלץ, מוסר, תוקף [...] בש. בעיטות העונשין שלו, מה[...] בעולם! מכל מלכי השערים ביש[...] הוא מהקשרים המעטים שזכה (א[...] קר, עם רבינזון) בתואר והעונה ה[...] מוביל עם 12 שערים. קורא כל [...] צפוי של חבריו הקדמיים וגם [...] לשלח בזמן את המגיח מאחור, ש[...] הכדור עבר לרגליו.

חלוצים

★ אלי אוחנה. גם בזכות [...] גדולה שלו (לפי שעה, לפחות) ה[...] בית"ר למעמדה הרם. כשרון נ[...] העושה בכדור ככל העולה ברגליו [...] ראשו. כוחו ויופיו – בטיפול [...] על „מטר מרובע" ובהתחמקות [...] משומרים נוקשים, תוך כדי [...] מהיר מעל וכין רגליהם. מסוכן [...] באחד־על־אחד. מיקומו מצויין, [...] המצפה לטרפו. הראש שלו לא רק [...] שב טוב, הוא גם נוגח, לא פחות [...] לא רק ירושלים תצטער אם מיש[...] באירופה יחטוף אותו.

★ אבי גולדר. עדיין פצוע, א[...] אסור לדלג עליו, כפי שהוא מדלג [...] פני מגינים. אי יציבות מוזרה מאפיינ[...] אותו: לצד החמצות לא־מובנות הוא עושה שמות בהגנה. בן־זוג הולם לאוחנה.

★ גרי ונדרמולן. ניתן בקריא[...] שטח ובפעילות בלי כדור. משו[...] נבון, אך לא מסכן די את השער (נ[...] כונה, הצליח) ולא מטריד במיוחד [...] הקו האחורי של היריב. ראוי לסבלנות.

★ יעקב בוזגלו. ממלא המקום שחצה את הגדר בבירה, אינו מוצ[...] (בינתיים) את מקומו, הרף ניידותו [...] ריצותו. אולי בגלל חוסר הבטחון [...] חיצת כוכבים, מאבד כדורים, לא מ[...] יק ולא כובש.

מזרחי · אוזלאי · אבי כהן · אשש · שירזי · קדוש · שוורץ · סמי מלכה · מלמיליאן · ונדרמולן · אוחנה

● הרכב משוער

עייפות החומר

מכבי חיפה מציגה העונה את „הנפילה" בטבלה ובאיכות המשחק ■ נראה שמכירת רוני רוזנטל לבריז', השפיעה קשה על יכולתה בהתקפה ■ גם יחסים מעורערים בתוך הקבוצה גרמו לירידה הזאת

אחת התופעות המפתיעות היא ה–נפילה של מכבי חיפה בטבלה ובעיקר באיכות. ולחשוב שזה קרה לה כמעט באותו הרכב – רק מגביר את הפליאה. יש המצביעים על מכירת רוני רוזנטל ועל התאקלמותו האיטית של הארגנטיני דניאל בריאלובסקי, כסיבה העיקרית להידרדרותה של מי שנחשבה עד השנה לאימפריה.

עזיבת רוזנטל אכן השפיעה מאד על הקבוצה שעיקר כוחה בהתקפה המוחצת ובקצב המהיר, אע"פ שכוחה גם בהגנה החזקה. ברור שלא רוני בלבד אשם בנפילה, ולא דניאל מסוגל לתרום הרבה להתאוששותה.

חוץ מיחסים מעורערים בתוך הקבוצה, השפיעה עליה הירידה בכושרם של כמה מכוכביה ובראשם זאהי ארמלי, שהיה אימת ההגנות. לא אכדן האליפות „ברקה ה־90" אשתקד הנחית מהלומה על חיפה כמו אולי עייפות חומרים, משחק שיגרתי וההעלמותה של חדוות היצירה על הדשא.

שוער

★ אבי רן. היה ונותר מספר 1 של חיפה, גם, ובעיקר, בימיה הקשים. הטוב בישראל. מובטח לו עתיד גדול, אולי לא רק בארץ. מבנה גוף של שוער אמיתי. קומתו הגבוהה וידיין הארוכות מאפשרות לו לשלוט ברחבת שערו בקור רוח. באין התקפה טובה לחיפה, לפחות יש לה הגנה איתנה, הרבה בזכות רן.

מגינים ובלמים

מגינים ובלמים

★ איתן אהרוני (מגן). אחד הפחות מאכזבים השנה, אבל כרוב שחקני השרה, איננו ברמה של שנות הזוהר. פריצותיו אינן מסוכנות, חדות ומפתיעות כבעבר ואינן פותחות את האגף של הגנת היריב. אולי מקריש יותר תשומת־לב לעורף.

★ אלי כהן (בלם). שומר על יציבות יחסית. משענת טובה לקו האחורי, ביחוד במשחק הראש שלו. אחרי שרפי אוסמו איבד את חן המשחק שלו, יש שיתוף פעולה מעניין בינו לבין ניר קלינגר הקדמי.

★ רפי אוסמו (בלם). רפי וכהן היו צמד מצויין בעונות האחרונות ותרמו לעובדה שחיפה ספגה פחות מכל קבוצה אחרת – וגם כבשה הרבה. השאלה אם כושרו יאפשר לו להיצמד שוב לאלי. אבל לא זאת, כידוע, הבעיה של הקבוצה...

★ ניר קלינגר (בלם). כשרון, שעוד יפרח. צמוד לתפקידו הטאקטי (שמירה), גם כמגן, ויוצא קדימה כשהכדור אצל קבוצתו. כשחקן הגנה, עושה רושם טוב בטיפול בכדור ובהוליכתו קדימה. ניידותו טובה, גם לקשר קדמי.

★ ציון מרילי (מגן). אפשר בהחלט לומר שעונשו המשמעתי בפתיחת העונה גרם לאבדן בטחון בהגנה וגם מנע מההתקפה את פריצותיו המחושבות ומסירותיו המוכנסות משמאל. אבל זה עלול להישמע כתירוץ לא מוצלח למה שקרה לירוקים. קצת יותר איטי אבל עדיין מבין מצויין את המשחק ומתמקם טוב.

קשרים

★ ליאור רוזנטל. הענק הלוחש עדיין מגומר, יחסית לציפיות הגדולות ממנו. אינו אשם. גם היום קשה לראות את הקבוצה בולמת ויוצאת קדימה בלי משחקו המתקל ומחלץ הכדורים, גם בראש, של ארוך הרגליים הזה. צריך לתרום יותר גם בהתקפה במצבים נייחים. אולי מתגעגע לאחיו. יש הבדל ביניהם.

★ אברהם אבוקרט. בימי הזוהר החיפנים לא שכחו להזכיר, כי חוץ מהכוכבים שבחדשות, בקישור ובהתקפה, היה לו חלק עצום בהישגים. שרף את הדשא, בלם ופרץ. כשאיבד כדור – מיהר לעוט על היריב. סמל של מסירות וניידות. פועל שחור א"א. גם הוא נחלש כשהתרופפו הברגים.

★ ברוך ממן. לא יעזור – גם היום עדיין ספק הכדורים להתקפה־לא־התקפה. הייתי אפילו אומר שהערותו מ־7 משחקים (עונש מההתאחדות ועונש פנימי), גרעה משהו מהמשחק הקדמי ומהנקודות, אפילו שהוא כבר מעבר לשיאו. צריך לשאול את החלוצים כמה היו חסרים להם כדוריו. אבל, הקישור שנחלש הוא רק חלק מהנפילה.

★ דניאל בריאלובסקי. קשר טיפוסי ולא שום דבר אחר, בינתיים... לא הוגן לצפות ממנו שיציל את חיפה, אחרי עזיבת רוני ועם הצטברות מנה גדושה של חלודה במערכת. אילו שחקן טכני וחכם כמותו היה משחק בקישור בשנה שעברה, למשל, חיפה היתה זוכה בכתר השלישי ברציפות. השנה אין רוני, וזאהי נעלם. אפשר ליהנות מטיפולו המגוון בכדור, מתנועתו לשער, מצילומי המערך הקדמי ומהמסירות שלו. לא תמיד מוסר בתיזמון הנכון. חיפה תרווה נחת מכשרון גדול זה אם יישאר אצלה. עדיין לא מנהיג במלוא מובן המלה.

חלוצים

★ זאהי ארמלי. כמעט כל מאמן, כל שחקן, כל מקצוען בכדורגל, ידע עד לפני שנה כי הוא אחד משני החלוצים הטובים שלנו, אם לא הטוב בהם. ההתרשמות ממנו גברה גם מחמת היעדר יסודות, בשל בואו מקבוצה בליגה נמוכה. מהירותו, פריצותיו, תנועותיו המפתיעות, כיבושיו (והחמצותיו...) הלכו לפניו. קשה לאמור אחווי התרומה שלו לחיפה. הם רבים. השנה, אי־אפשר להכירו. איטי, חסר בטחון, ניידותו מבולבלת וכבר איננו אימתני. לא הוגן להאשים רק אותו. אולי גם לסיכסוכים השונים, לא רק הכספיים, יש חלק בכך. הקריירה שלו לא חייבת להסתיים.

★ משה סלקטר. הראש הנוגח והרגל הבועטת שלו כמעט נשכחו. משהו אישי־מקצועי קרה לו. חבל שלא לנער את החלוץ הקדמי־אחורי שהיה כמה שנים בכותרות הבינוניות ופתאום ירד מכושרו. כמו אצל עוד חיפנים – לא חילוקי דעות פנימיים בלבד גרמו לכך.

★ עופר מזרחי. בחיפה רשאים לתלות תקוות בצעיר הזה. איתרע מזלו ובא לקבוצה הבוגרת בתקופת משבר מקצועי וחברתי. תנו לידו קישור כבעבר, את זאהי במיטבו ועוד חלוץ – ויתחיל לזוז. אוהב ויודע לבעוט לשער. תנועותיו ברחבה ולידה מפתיעות. רק סבלנות. חלוץ כשרוני.

★ איתי מרדכי. בחיפה רואים בו את חלוץ העתיד. לא גבוה. חרוץ מאד, נייד ומגיח מעט מאחור במהירות רבה לרחבה. קצת מפוזר.

אבי רן · אלי כהן · קלינגר · אהרוני · מרילי · אבוקרט · ל. רוזנטל · ממן · בריאלובסקי · מזרחי · ארמלי

● הרכב משוער

שתיקה הולמת

„את מי זה מעניין מי אני, מה אני חושב ומה אני עושה", השיב דרור שתקן, סליחה קשטן ■ משום כך פנינו לאסטרולוגית חוה מזר, שתיעזר בכוכבים ובמזלות כדי לחשוף את הצדדים הלא ידועים של מאמן בית"ר ירושלים – בלי ספק האישיות המקצועית הבולטת ביותר העונה בכדורגל הישראלי

מאמן קשטן: כמו להוציא מים מהסלע

אבי מלר

שלום, אפשר בבקשה לדבר עם דרור קשטן?
– מדבר.
שלום דרור, מדבר אבי מלר מ„מעריב". מה שלומך? – טוב.

תראה, דרור, אני מודע לעובדה שגזרת על עצמך שתיקה כללית בכל הקשור לבית"ר ירושלים ולעבודתך. אבל אני מקווה שלצורך הכתבה הזו, שאנו מתכננים, תשמח לבטל את רוע הגזירה. אנו פשוט רוצים לדעת על האיש שמאחורי הכדורגל. מה עושה דרור קשטן בזמנו החופשי, אהבות שנאות וכדומה...

– את מי זה מעניין בכלל מי אני ומה אני עושה?
אוהו, תתפלא לשמוע, זה מעניין היום הרבה מאד אנשים...

– זה לא צריך לעניין אף אחד. התשובה היא לא.
תקשיב, דרור, אני ער לעקרון שקבעת לעצמך, אבל אני יכול להבטיח לך, שהמלים בית"ר ירושלים וכדורגל כלל לא יוזכרו במהלך השיחה או הכתבה.
– לא. אני לא רואה סיבה לשנות את מה שקבעתי לעצמי.

יש משהו העשוי לשכנע אותך בכל זאת? – לא.

★ ★ ★

זהו זה. 90 שניות ליד האפרכסת ואתה מבין שהיום קל לשמוע וידוי מפי האפיפיור, או עדנן חאשוגי, מאשר לקבל משפט מחובר, עם נושא ומושא מפיו של דרור קשטן. האנגלים אומרים על מקרים שכאלו כי „קל יותר להוציא דם ומים בגירסה מקומית) מסלע".

אז מה, מרימים ידיים? – לא ולא. דרור קשטן רוצה לנצור את לשונו? בבקשה, אך יש מי שמוכן לדבר עבורו.

★ ★ ★

לחוה מזר, אסטרולוגית, מסרנו רק את שמו של מאמן בית"ר ירושלים, תפקידו, תאריך ושעת הלידה שלו. עבור התרגיל הקטן שלפנינו זה הספיק. ענף הכוכבים והמזלות – זה שרבים מכדורגלני בית"ר ואולי אפילו קשטן עצמו, סוקרים מרכיביו השכם והערב כדי לראות אם „יאיר להם פנים הפעם" – מציג איפוא לפניכם את קשטן האיש, עפ"י נתיביו במלכות הרקיע והמאורות.

★ ★ ★

אפילו בליגה לא היתה הפתעה שכזו העונה. אנו באים לאסטרולוגית, מצפים ממנה לשמוע כמה מילים בוטות על השתיקה של דרור, כמה תחזיות באשר ליום בו יתיר המאמן המצליח ביותר בכדורגל הישראלי את חרצובות לשונו ויתן למוסיקה הנדירה של מיתרי קולו, למלא חלל האויר והנה באה מזר ובמחי שרטוט אחד צבעוני של גנוני כואו של דרור לעולם כפי שעולים ממפת האסטרולוגיה – הורסת לנו את כל התקוות.

לא זו בלבד שאיננה אשת בשורות עבורנו, גם מוסיפה חיזוקים למדיניות הקשטנית־שתקנית. שימו לב למה שאומרים נגה, צדק, מאדים שבתאי וחבריהם אי־שם למעלה: „על קשטן לדבר מה שפחות ולעשות מה שיותר. אני שמחה מאד שלא שיתף איתך פעולה בהכנת הכתבה. האיש כנראה יודע מה טוב לו. השתיקה טובה לו מאד משום שחוסכת הסתבכויות. כשדרור מדבר הוא מכניס עצמו לדילמות וסיבוכים. בסך הכל אדם מאד־מאד רגיש ופגיע, ששם לב במיוחד לדברים שאומר ואלו הנאמרים עליו. לכן חשובים לו כל־כך כל הדברים

שהם בבחינת המתרחש „מאחורי הקלעים" [illegible]
פרטיות, סודיות, תדמית – ולדברים הללו [illegible] השתיקה יפה מאד. מוטב לקשטן שיפעיל [illegible] כישוריו הפיזיים – וכאלו יש לו – אך לא [illegible] להפעיל את הצד המנטאלי קומוניקאטיבי [illegible] זה הפן המכניס אותו לבעיות".

★ ★ ★

לפני שאני חושף בפניה תצלום עדכני של [illegible] מהמורת האסטרולוגית: „נכון שהוא חתיך?" [illegible] מביטה בתמונה ואומרת: „ידעתי, ידעתי" [illegible] „דרור הוא בן מזל מאזניים. מבחינה קלאסית [illegible] אסתטיקה, נמשך מאד לנשים ומעריץ יופי – [illegible] גם אוהב אותו..."

ככל שאנו מתרחקים מן העכבות האוראל[illegible] שכופה קשטן על עצמו (שגם להן יש כאמור [illegible] חיובי בעיני מרונים), כך חושפת מזר טיפוס [illegible] שלו עם הזולת הוא דווקא אחד המרכיבים [illegible] באישיותו. „אוהב לעבוד בצוות. שיתוף פעולה [illegible] הקרובים לו מבחינה מקצועית או חברתית, [illegible] עבורו. ה'ביחד' חשוב לו מאד, כהכרת הסובבים [illegible] וגם שהכל חושבים עליו".

★ ★ ★

תרגיל לבלשים מתחילים בבלומפילד, [illegible] עיקבו אחר ספסל בית"ר ירושלים, מקדו [illegible] במאמן ותנועותיו ונסו לאמת, להפריך או [illegible] דעה לתיזה הבאה של הכוכבים: „קשטן הוא [illegible] אידיאליסט. כשמאמין במשהו, הוא נותן [illegible] כל הנשמה – פיזית ואינטלקטואלית [illegible]

האמביציה קורנת אצלו מכל וריד והוא ניתן [illegible] עקשנות, פעילות נמרצת ואנרגיה פורצת. [illegible] נכנס לטראנס פעילות. הרעיונות שלו הופכים [illegible] מקוריים ובלתי־שיגרתיים. הסובבים אותו [illegible] ללקות בתדהמה וריק בדיעבד יבחינו באוריגינאל[illegible] והנעשיות שברעיון".

★ ★ ★

כשביל חוה מזר בית"ר ירושלים הוא שם [illegible] קבוצה ותו לא. מלמיליאן? אוהנה? – מצטערת, [illegible] מכירה. לא קונים באותו סופרמרקט איתה. [illegible] יודעת שהכדור עגול. אבל זה לא מפריע [illegible] לאסטרולוגית התוססת לקבוע בפסקנות שבטוחי[illegible] וכחלומותיו בהקיץ, מופיעה אצל קשטן, בקביעות [illegible] תמונה נפלאה של נשיאה על כפי ההמון, [illegible] אליפות על הראש, שנפניה כמים, אקסטזה בכיוה.

„יש בו שילוב של אידיאלים, חלומות ופנטאזיות. מנסה ליישם אותם במציאות תוך יצירת [illegible] ורעיונות מתקדמים, אך לפעמים רואה דברים [illegible] בעיניים שלו ובגלל רגשיות יתר, מתייחס לחלומות [illegible] כאל מציאות וזה גורם שעלול לגרום אצלו להחלטות מוטעות".

ושאלת ה־64 אלף דולר: מה יקרה העונה [illegible] החלומות הקשטניים?

חוה מזר: „מצפה לו תקופה לא קלה. אני [illegible] אצלו עתיד קרוב, מעורב. ההצלחה היא אולי [illegible] לפינה, אבל גם אם היא תבוא, זה בכלל לא [illegible] בקלות".

אתה קורא, שרף?

עושה רושם שבכל זאת יש עבור מה להילחם השבת בבלומפילד.

★ ★ ★

מוצא חן בעיניך, דרור? מעניין? יש קליעות [illegible] הרבה החטאות משוועות...? יש לך השגות בנידון – נשמח לשמוע. היום, מחר, מחרתיים, בסוף העונה, מתי שבא לך. בתנאי, כמובן, שלא תיקח את [illegible] „השתיקה המועילה" של חוה, ברצינות רבה מדי.

אסטרולוגית מזר: „הוא בטח חתיך..."

לספור עד עשר...

האירוע הירושלמי המפורסם ביותר בקריירה של קשטן היה העימות עם מלמיליאן. אורי עשה שביתה איטלקית בגלל דרישות מההנהלה שלא מולאו. קשטן עשה שריד צברי חסר־תקדים והישעה אותו ממשחק ליגה.

הכוכבים על המגרש כבר אמרו את שלהם בנושא השנוי במחלוקת. עכשיו הגיע תור הכוכבים שמעל למגרש. חוה: „אני לא מכירה את המאורע אבל קשטן צריך להיזהר מפעולות אימפולסיביות. שיגררו מרדנות סביבו. לפעמים יש לו יצר לפעול מיד, על פי אינסטינקט, אך חייב לספור עד עשר לפני שמחליט או אומר משהו. כדאי לו להתרחק מאינטריגות. הדרך הטובה ביותר לעשות זאת? לשתוק!"

מלך ליום אחד

מה צריך לעשות כדי להבטיח לשלמה שרף את האושר הגדול ואת היום המושלם ■ הפרטים הקטנים, אישיים מאד ברובם – אהבות, העדפות ושנאות, לא ידועות – העושים את חיי היום־יום של מאמן מכבי חיפה

אבי מלר

בארה"ב בעיקר, אבל גם באירופה – אם כי בממדים קטנים יותר – אפשר כבר לקנות בכסף, כמעט כל דבר. תמיד יימצא „פריק" אמיתי, שיפתח סוכנות לנערות מזמרות או חשופות חזה ממש כפתח ביתך, או יקים חברה שתעסוק במתיחות יוצאות דופן דווקא בחצר האחורית שלך ועוד שלל רעיונות מארץ הדימיון הטובה – כמתנות יום־הולדת או תשורות לכל מאורע ואירוע. שם גם תמצא את המשרד, שבעבור ממון לא קטן, יבטיח לך מימוש חלומות בנוסח „מלך ליום אחד". כל מה שחלמת, פינטות, ביקשת, רצית – רחוש ל־24 שעות. רק תרים טלפון, תחתום על ההמחאה – ואנו נדאג לשאר.

היום, במבצע מיוחד, ללא כל שכר טירחה, אנו עוטים על עצמנו את גלימת מבטיחי האושר הללו והולכים לראות כיצד אפשר לסדר לשלמה שרף, מאמן מכבי חיפה, את היום המושלם. נצחון על בית"ר ירושלים בשבת, יספיק כדי לעשות את היום ואולי את השבוע של שלמה שרף, לנפלאים. על כך אין עוד ספק, משום שלשאלה „מה משמח אותך בחיים" הוא יורה ללא היסוס: „נצחונות בשבת ולראות את הילדים שלי משחקים כדורגל ומצליחים", לפי הסדר הזה.

קפה שחור למיטה

ואולם, אנחנו לא מסתפקים בסתם ימנה נעימה או נפלאה. אנו רצינו לדעת מה צריך לעשות כדי להבטיח שהשבת של שרף, במקרה של נצחון חיפני, תהיה לא סתם מענגת, כי אם, ולו פעם אחת ויחידה, מושלמת. פרפקט במלוא מובן המילה, בלי אם ואבל ואולי ועוד טיפה...

הנסיון חייב ראיון מקיף עם המאמן, שלאחריו לא נותר אלא להתיישב ולרקום את התכנית לפרטיה. נתחיל:

השבת צריכה להיפתח עם כוס קפה שחור ומהביל למיטה. הקפה זה עניין שכדאי לחזור עליו מה שיותר פעמים במשך היום. על השידה צריכים לחכות לשרף חולצה, זוג מכנסיים, גרביים ועניבה חדשים בצבע כחול וכחול בלבד („אני ממש אוהב אותו"). באמבטיה ימתין בקבוקון אפטר־שייב של „פאקו־ראבאן". עכשיו ארוחת־בוקר קלה (תפריט לא חשוב) שלאחריה כדאי להכין לו כמה כלי עבודה ולשחררו לשעה קלה של סיור ועבודה בגינה המטופחת. ריילקס נהדר.

עם חזרתו לדלת אמות, מומלץ לרעיה או לבן להצטרף אליו למשחק החברתי האהוב עליו, שש־בש. בסעודת הצהריים כדאי שהמרכיב העיקרי יהיה חצילים – אהבתו הגסטרונומית המועדפת, עם קורטוב מאכלים פולניים מבית אמא. כל טעימה – רליקטס.

המתח, המתח הזה לפני המשחק, יכול לשגע. יש מה לעשות: תנאי ראשון – אספקה סדירה ותדירה של סיגריות „אירופה". אפשר גם לפתוח את המקול ולשים את המחט על תקליט רוגע של ברברה סטרייסנד או הארי בלפונטה. שרף עדיין מסתובב בסבר פנים חמור ורואג? – כמה רקות עם הגשש החיוור עשויות לעשות את הטריק הרבה יותר טוב מכדור ואליום.

עלמה נאה עם רגליים יפות

עכשיו לדרך, במכונית הוולבו הקיימת, או בכל מכונית נאה אחרת – אך חס ותלילה, בשום פנים ואופן לא באוטובוס („הדבר השנוא עלי ביותר"). 20 הדקות ממושב גן־חיים לבלומפילד, עשויות להפוך לחוויה בפני עצמה, אם במכונית יימצאו לשרף „כל העתונים היומיים" ואילו מהמושב האחורי תגיש לו עלמה „עדינה, לא וולגרית, בעלת מראה נאה ורגליים יפות", כוס באקארדי עם קוקה־קולה. נושא לשיחה בשלב זה? – לא, עדיין לא כדורגל. זה עלול להלחיץ לפני העימות הגדול. מוטב להתעסק בדברים שמעלים חיוך נוסטלגי, אפילו שמאלצי, על פניו של המאמן: שיחות על דוד בן־גוריון („הדמות הנערצת שעימה שאפתי להיפגש") וזכרונות מאותה עדליאדע ססגונית בכפר־סבא, כשבן ה־7 שלמה שרף התחפש לבן־גוריון והתרוצץ ברחובות העיר עם הרגשה לפחות כמו של ראש ממשלה („זכרון הילדות המתוק שלי").

ב־105 דקות המשחק (כרוטו) אין מה לעשות פרט לסיגריות, קפה שחור ואולי תפילה קטנה ובלתי מזיקה למען הירוקים.

עוד? – יופי. אחרי חגיגות הנצחון, החיבוקים וסערות הרגשות, יש לדאוג שהמומנטום יישמר. בדרך הביתה אפשר להפתיע את שרף בצירופם של שניים־שלושה חברים קרובים־קרובים למכונית („נהנה מאד מיציאה אל חברים או שיחות ארוכות עימם"). את הבאקארדי והקולה יש לנו עוד מהכיוון הקודם. גם קפה לא שוכחים (כן,כן, שוב). עוגה? ממתקים? – אין צורך, שרף „לא מתעניין בהם כלל".

פגישה עם בן־אהרון

את החלק האחרון של היום המושלם אפשר להתחיל בהפתעה של ממש: שרף חוזר הביתה, נכנס ברלת, ומי מחכה לו בסלון? מוטל'ה שפיגלר, ידיד הזוכה להערכה רבה ו... יצחק בן־אהרון, מזכיר ההסתדרות לשעבר, שלדעת שלמה הוא אחד מנפילי הדור, שהציתו דמיונו של המאמן מחוץ לכדורגל.

רק עכשיו אפשר כבר להעלות את הכדורגל על נס בכל רגע ופינה. אפשר להתחיל במהלכים הטריים שהביאו לחניכיו את ההישג, לפני שעה קלה, ולעבור להתמקדות במבצעים של גדולי הספורט, במיוחד אלילו הגדול של שרף, די־סטפאנו האגדי. קלטת וידאו עם כמה מרגעיו הגדולים, יכולה להיות הדובדבן שבשיחה.

לארוחת הערב כדאי לצאת למסעדה מזרחית מעולה („אוהב גם מאכלים אוריינטאליים") ועל בטן מלאה יש לתכנן את הפיניש המדליק: סרט בכיכובם של מריל סטריפ, ג'ק ניקולסון או סטיב מקווין. ואם צפיה בקלטת וידיאו אזי מועדפים הסרטים „חלף עם הרוח" או „קן הקוקיה". אפשר גם לשלב את אלו עם בילוי על רא ועל הא אצל ידידים. מומלץ לדבר „דוגרי" ולא ללכת סחור־סחור („אני אוהב את החברהמניות בארץ ולא סובל את האמירה המזוייפת") שלא להזכיר בשום פנים ואופן מטלות כמו כביסה, שטיפת כלים ומילוי טופסי מס־הכנסה („מתעב את העבודות הללו") ולא לשכוח – הרבה קפה שחור.

ובלילה, לפני השינה, לדאוג ששרף ייכנס למיטה כחולה, שעל השידה יונח הספר „מלחמה ושלום", ושברכת הלילה־טוב מפי ילדיו תוגש על־ידם בחדר השינה עם... כוס קפה שחור.

כיבוי אורות. עכשיו אפשר להשלים את החסר רק בחלומות.

אוהדי חיפה: בית"ר בשבילנו זה כמו סדין אדום

עניין של כבוד

מה אומרים אוהדי בית"ר ירושלים ומכבי חיפה לקראת העימות הגדול ■ במה שונה המצב השבוע, בהשוואה לעבר ■ יש לצפות לפקקים בדרך מירושלים ליפו ■ באגד חיפה אין „מצב חירום"

אוהדי בית"ר: מכבי חיפה זה טראומה

רון לוי (ירושלים) ויונתן הללי (חיפה)

מי שמתכנן לצאת בשבת בצהריים מירושלים לכיוון תל־אביב, מוטב שיחשוב פעמיים. כמו בכל שבת – אך הפעם כנראה הרבה יותר – יש לצפות לפקקי תנועה רבים בדרך משער יפו, ליפו.

במהלך השבוע באו אוהדים רבים לאימוני בית"ר. מכבי חיפה היא בעיניהם טראומה.

הירושלמים מגלים שביעות רצון מתנועת העלייה היהודית לירושלים, ומשווים אותה עם זו של חיפה. וונדרמולן כבר כבש שער. רידו (אדסון סילווה) כבר יכול לשחק. הוא החל את דרכו בארץ במכבי חיפה, ללא הצלחה. עזיבתו לוותה בטונים צורמים שפגעו בו. הוא מייחל ליום שבו יגמול לחיפנים. גם על כך דורשים אוהדי ירושלים נקמה.

תחליף לדרבי

במרכזי האוהדים היו הרעות לכאן ולכאן. יובל סיני, מבעלי קפה „סיני", אומר: „אף פעם לא נשכח כיצד מכבי חיפה לקחה לנו את האליפות. נגד מכבי חיפה זה לא רק משחק – זה גם ובעיקר כבוד. כמו כן נרצה כמובן להחזיר להם על מה שעשו לרידו".

שלמה גבאי, שותפו של שירזי בחנות לצרכי ספורט: „ממכבי חיפה יש לנו טראומה עמוקה. כיום אין דרבי בירושלים, לכן היריבות עם מכבי חיפה משמשת תחליף".

בבית"ר ירושלים שתי גישות למשחק. האחת – מעשית – רואה בו עוד אחד בסידרה, בדרך למטרה. אברהם לוי, מנהל הקבוצה: „בכל זאת יש פער גדול בינינו לבין חיפה. אני חושב שהיריבה המסוכנת היא כיום דווקא בני יהודה. בסך הכל עוד משחק בדרך הארוכה לאליפות".

לפתוח אופציות

ומנגד, גישת השחקנים – הרבה יותר תחרותית. חנן אזולאי: „יש למשחק משמעות מיוחדת בעיני. מכבי חיפה היתה ועודנה אחת הקבוצות שמסכנות אותנו. נצחון של בית"ר ירחיק אותם מאיתנו. נצחון חיפני – יפתח את האופציות".

שלמה שירזי: „משחק העונה היה בשבת שעברה, אבל בכל זאת כל משחק עם מכבי חיפה הוא משחק מיוחד. אם אשחק, אני מקווה 'לשרוף את הקווים', כרגיל".

מכבי חיפה מסכנת את בית"ר ירושלים, או לא? – זו איננה השאלה. המדובר ב־דו־קרב בין שתי קבוצות טובות וכמובן בין שני מחנות אוהדים. מעל לכל מדובר בכבוד.

הכל בהילוך נמוך

ומה התרחש השבוע בחיפה? – עיר הכרמל לא לבשה חג לקראת העימות הגדול. אם בעבר הגיעה מכבי חיפה למשחקים עם היריבה המושבעת, כשהיא מביטה עליה מלמעלה, היום התסריט שונה. בעקבות זאת שונה גם האווירה ברחוב הספורטיבי החיפני.

במוקדי האוהדים לא נפתחו, כבעבר, דוכני מכירה מיוחדים לרעשנים, פטישי פורים או צעיפים, רגלים, חולצות, והכל כמובן בירוק. במקומות שבהם היו התקהלויות אוהדים – וכאילו יש גם העונה – התרחשו דברים אחרים. לא עוד התלהבות חסרת מעצורים, הרבה פחות הימורים, ניחושים וניתוחים. הכל בהילוך נמוך.

בעלי המילק־בארים והמסעדות בהדר וגם על הכרמל, שחשבו כי ייאלצו לספק צמאונם ותאבונם של רבים מאוהדי הירוקים – כבר מכינים תידוצים לשלטונות המס...

„אליפות זו בדיחה"

יהודה מילוא, מאוהדיה היותר צנועים של הקבוצה: „אילו ניצחנו את יבנה, היינו כאיש לבלומפילד בתקווה שניצחון עוד עשוי להחזיר אותנו למה שנראה היום כמעט אבוד". מילוא התכוון לאליפות. חברו, נסים מלכה, מחייך: „אליפות זו בדיחה – עם קושרים אותה השנה למכבי חיפה. צריך להבין שהמושג הזה רחוק מאיתנו, לפחות השנה".

לא נחטא לאמת אם נאמר שרבים מהירוקים, שלא נטשו את הקבוצה בשנים האחרונות אף לא למשחק אחד – בבית ובחוץ – נשמעים פחות אופטימיים לקראת השבת. יצחק יצחק: „נכון שזה לא מה שהיה לפני שנה־שנתיים או שלוש. אבל, כשמזכירים לי את בית"ר ירושלים, בשבילי זה כמו סדין אדום לשור – והקרב תמיד פתוח, גם אם המלחמה כולה כבר אבודה". בשבת האחרונה העדיף יצחק להישאר מתחת לשמיכה החמה. לבלומפילד, מחרתיים, יגיע בגשם וכשרב, לדבריו.

אין מצב חירום

ב„אגד" מסרו שמספר האוטובוסים המיוחדים שייצאו לת"א, לא יהיו הפעם כבעבר. בחיפה אין נערכים ל„מצב חירום" בנושא הזה. יש התארגנות להסעות מאורגנות ויש גם נסיון להחזיר לאוהדים את הצבע ללחיים.

בית"ר ירושלים היתה ונשארה אתגר לחיפנים, על הדשא וגם ברחובות. יש מתח מסויים לקראת העימות הזה. אין אמונה שהתוצאה תשנה את המצב העובדתי. גם אם זה קשה, בחיפה, כנראה, כבר מתחילים להשלים עם המציאות: בית"ר תהיה השנה האלופה. רק יהודה מילוא אומר: „בית"ר ירושלים תהיה האלופה, אבל בשבת הקרובה אנחנו ננצח".

ככל שינועו מחוגי השעון קדימה, עד סמוך לשריקה, הדריכות מן הסתם רק תגבר והמתח, גם בחיפה, יעלה. החגיגה תהיה כתמיד, מושלמת. אין שרה שם נעמי שמר: „על כל אלה, שמור נא לי אלי הטוב". שוחרי הכדורגל הטוב רק צריכים להתפלל ששתי הקבוצות ייפגשו כמה שיותר.

אורי מלמיליאן, ספורטאי אלגאנטי, הכשרון הגדול ביותר של הכדורגל הישראלי בעשור האחרון, הסמל המובהק ביותר של בית"ר ירושלים ■ כבר מיתוס ■ טיפוס ביתי, אוהב את הקור הירושלמי, לא רואה עצמו בחו"ל ■ לא ארנסט יפת, אבל בהחלט גם לא ממשפחת מצוקה. זה רק היה סיפור יפה ■ השנה, כנראה, יתחתן. בונה את ביתו החדש בשכונת רמות ■ עדיין בעימות מתמיד עם אמו, בעניין המשחקים שלו בשבתות ■ מסתגר בחדרו ל־24 שעות לפני כל משחק ■ חשיפה קצת אחרת של הכוכב התקשורתי מספר 1

כמעט קדוש

אבי מורגנשטרן

בסביבות 12 בצהריים, כשהגענו לביתו של אורי מלמיליאן, הוא עדיין שיפשף את העיניים כדי להתעורר סופית, מהלילה הקודם. מלמיליאן יושב בטרנינג כחול. המספר 8 תלוי בפינות שונות של הטרנינג.

אם זה לא מספיק כדי להמחיש שאורי כאילו נולד לסיפרה 8, הרי מספר הדירה שבה הוא מתגורר עם משפחתו הוא גם כן...8.

מלמיליאן מתרווח על הספה. דירה צנועה, ריהוט מינימאלי. על שידות צנועות, מונחים אגרטלים עם פרחים מפלסטיק. קשה לדעת אם הוא רציני או לא, כאשר הוא אומר לי „אולי אני אביא את הקסטה הקבועה. יש שם את כל השאלות והתשובות מראש..."

סיפור יפה

יש לא מעט צדק בדברים הללו. את מלמיליאן חרשו כבר מכל הכיוונים. 14 שנה הוא בקבוצה הבוגרת של בית"ר ירושלים. רק שם. כתבו עליו מקצועית, חברתית, והרבה רכילות. ספר על הנער ממילא ניסה לשרטט דיוקן של סינדרלה מקומית. נער שיצא משכונת עוני, והיה לאגדה.

אורי מלמיליאן, מקלף את העטיפה הסטריוטיפית שהדביקו לו בנערותו. הוא אמנם לא היה ארנסט יפת, אבל מעולם לא היה בן למשפחת מצוקה. פשוט הסיפור נעשה כך יפה יותר.

בן 30. סדר יום באנאלי, שיגרתי. 14 שנה, יום רודף יום על־פי אותו תסריט – ומסתבר שלכמאי ולשחקן הראשי, זה לא מפריע. השיגרה היא כבר תענוג: קמים מדי יום ב־11 פלוס, יורדים קצת לעיר ואחר כך מגיעים לאימון. מקלחת וכבר נכנסים לשעות בין הערביים. את הערב סוגרים בסרט או הצגה.

– אתה יכול לתת שם של הצגה שנהנת ממנה?

אורי: מרוב הצגות אני כבר לא זוכר כל כך שמות...

יום של הסתגרות

יום שישי הוא יום הסתגרות: לא יוצאים מהבית. 24 שעות סביב לקירות. מתכוננים נפשית למשחק בשבת. „אני לא עובר מלבד כדורגל. יום שישי אני סגור, ולא משנה איפה אני נמצא לפני משחק".

לוקח את הכדורגל עד הסוף – לחיוב ולשלילה. את החיים שלו הוא רואה עד היום דרך הפריזמה של הכדור. אין לו שום דבר אחר מעבר לזה. שעות הפנאי לבילויים, חיי חברה, תחביבים – הכל הופך לטיפ קטן שמתגמד לעומת המשחק. „כנראה שזו הסיבה שבגללה אני 14 שנה נמצא בטופ". אבל תחשבו גם על המחיר שהוא שילם בעד הלוקסוס הזה. „לא בא לי לצאת מהשיגרה הזאת. הכדורגל זה המקצוע שלי ואני לוקח אותו עד הסוף". והוא מתכוון לכך.

היום לוקח אורי את בית"ר לעבר תואר האליפות. זו יכולה להיות עונת המאסטרפיס שלו. בינתיים הכל הולך חלק. אבל מעידה קטנה – וכל הסופרלאטיבים שמלמיליאן נושא היום בצידו, יכולים להפוך לחיצי האשמה כואבים. כבר חווה זאת על בשרו. אוהדים, עסקנים, שחקנים, לכולם היה מה לומר כשבית"ר נכנסה לניוטרל. מלמיליאן הוא זה שצריך היה לעבור טיפול 10 אלפים.

כבר ניכווה. ואם אתם לא רואים את הצלקות, זה סימן שיודע להבליג. עמנק בפנים. כשאני מבקש ממנו שנרד לאיזה סיבוב קטן בעיר, כדי לנשום את תחושות האוהדים והעיר כלפיו, הוא מסרב: „תעזוב את זה. אני יודע שכל אחד יזרוק היום רק דברים טובים, כי הולך לנו. אבל אני יודע שאם זה היה ההיפך – היו מקללים אותי. אין לי חשק להתעסק בדברים הללו. אני רוצה לענות לכולם רק במגרש. בוא נדבר על כדורגל". ושוב חזרנו לנקודת המוצא: כדורגל.

מלמיליאן לא שייך לחבורה הירושלמית שקמה

ב־11 בבוקר, משרכת רגליה לעבר משולש בתי הקפה שליד רחוב יפו, שם זוכים לטפיחות מאוהדים. מעבירים את הזמן. מלמיליאן – אולי מסיבות של גיל, הרבה מסיבות של אופי – מעדיף לדלג על החלק הזה. לפעמים כשיורד לעיר, הוא יכול להרשות לעצמו קפה קטן, אבל בלי להגזים. מעדיף להחזיק ריסטאנס. גם אם ההנהלה. עדיין לא שכח, מה אמרו עליו. ואיך ניסו להתיש אותו. מלמילאן לא שוכח. מקסימום מקפיא זמנית.

ההערצה כלפיו היא כבר נורמה. מלמיליאן מזמן עבר את המונח מיתוס. כשהיה ילד וזכה לטפיחה, חשב שהעולם בידו. היום הוא לוקח את הכל בפרופורציות הנכונות. דווקא האוהדים הפחות פאנאטיים של בית"ר, מעוררים אצלו ריגושים.

אורי ואמא

„תראה, האהדה הפכה לשיגרה. בלי שחצנות. אולי בגלל שבירושלים כולם מכירים את כולם. הדבר הכי מפתיע ומרגש שזקנים ומבוגרים, שבקושי יודעים מי זו בית"ר, מאחלים לי בהצלחה ושניקח אליפות. ויש כמובן את הילדים ברחוב, שרצים לקבל חתימה. ואני נותן, בכייף. מדי שבוע מגיעה לביתי משלחת של 20 ילדים מאיזה בית ספר ואני חותם להם. אם אני לא בבית, אני משאיר לאמא, את החבילה המוכנה. חתומה."

אמא של אורי ראתה הרבה פעמים את הסצינה הזו של כתב־"צלם־אורי. יודעת כמוהו את כל התשובות. מדי פעם מגיעה כדי להגיש תה או צלחת עמוסה פירות. אחר כך משאירה לאורי את המגרש. לבד. כמו שהוא אוהב.

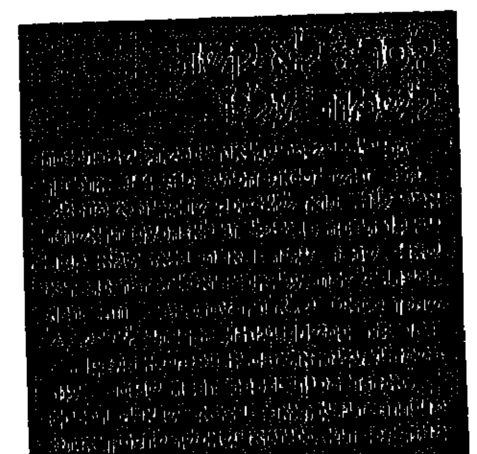
לפני שנלך, היא אומרת לי: „חבל שהוא משחק בשבת ומחלל שבת. חבל. תגיד לו שיפסיק לשחק בשבתות. זה הכי חשוב".

14 שנה אורי משגע את המדינה בשבתות ואמא שלו, עדיין מוכנה לוותר על התהילה של הבן, תמורת קדושת השבת. אורי מחייך. „תמיד היא אומרת על השבת", הוא אומר במימיקה ביישנית משהו. „יש לי בנושא הזה בעיה, אבל אין מה לעשות".

נושאי טאבו

כשהליגה יוצאת לפגרה השנתית שלה, גם מלמיליאן חולף עם הרוח. הוא מנסה להתרחק מהכדורגל ומהעיר. למלא את הראש מחדש. לשבור את השיגרה שהוא כל כך דבק בה.

יש לו כמה נושאי טאבו שהוא לא מוכן להרחיב עליהם את הדיבור. למשל מעריצות. הוא מוכן לחשוף רק את הקצף שעל פני הגלים: „יש מעריצות שמתקשרות או שולחות מכתבים". מעבר לזה, הוא לא הולך. אורי יצר לו במשך השנים, אימאג' של בחור שקט, מופנם. אחד שלא שייך לחוג הסילון הירושלמי. אותו לא תראה במסיבה נוצצת כשחתיכה תלויה על כתפו. את זה הוא משאיר לאלי אוחנה.

„דווקא האוהדים הפחות פאנאטיים של בית"ר ירושלים גורמים לו ריגושים". טיפוס ביתי. אמא רוצה שלא ישחק בשבת. מטה משמאל: „אילו שיחקתי בחו"ל, הייתי מת מגעגועים".

במגרש, מלמיליאן שובר את השקט והביישנות. הוא הופך למעין אריה, שרגע לפני הוציאו אותו מתוך סורג. צועק, ממריץ, אפילו מקלל. „אבל לעולם לא בשביל לפגוע".

גם בקרב קבוצות יריבות ושופטים הוא מקוטלג תחת הערך „כמעט קדוש". שחקנים ששומרים עליו, נוהגים בו בכבוד. לא שוברים אותו, או יורקים עליו, או לופתים בחולצתו. גם השופטים נותנים לו רספקט. ולא בכדי. מלמיליאן הוא האחרון שירוץ וידחוף שופט, או יקלל. האחרון שינסה לשבור רגל לשחקן יריב. כבר עבר פציעה קשה. הוא יודע שכדורגל זו פרנסה. לא רק בשבילו, גם בשביל אחרים. הבעיה שהוא משאיר פאסון ארוך לפניהם.

כמה שפחות חיכוך

רואה את המצב בעין קצת אחרת: „הסיפור הוא, שאני לא מחזיק הרבה בכדור. אני שחקן של נגיעה אחת. כמה שפחות חיכוך מול שחקן יריב. אתה יודע שאני מסתכל בוידיאו על המשחקים שלי ואני רואה שאני כמעט לא עובר שחקן. באמת. רק מוסר.".

השנה, בפגרה, רצה לקום וללכת. נמאס לו. בית"ר היתה כבדה עליו. רצה לנשום אוויר אחר. אולי של אזור הכרמל. הסיכסוך עם המאמן קשטן, לכאורה נסגר. „אני לא שומר טינה, אבל לפחות יכלו לומר לי את זה יום לפני המשחק שלא מרכיבים אותי, ולא ברגע האחרון. אבל מה שהיה – כבר לא חשוב. מה שעומד לפנינו העונה, זה העיקר".

אבל הוא ידע לנצל היטב את משבר קשטן, כדי לנסות ולעזוב. „פשוט לקחתי טרמפ גם על העניין הזה, כדי לשכנע אותם שיתנו לי ללכת". קשה לדעת מתי מלמיליאן באמת סולח ומתי הוא רק שוכח, זמנית. גם את הסיפור עם סמי מלכה הוא מחלק למטבעות קטנות ולא משמעותיות: „הכל ניפחה התקשורת. אני לא שמרתי לו טינה. זה שהוא עבר לבאר־שבע לעונה אחת? – לא בגללי! עובדה, שהיום הוא יחד איתי בקבוצה. הבעיה איתו שהוא אוהב לזרוק דברים. מתלהב מעצמו ומהקבוצה".

חוקי התקשורת

מלמיליאן יודע היטב את חוקי התקשורת. גם כאן נותנים לו הערכה לא קטנה. לא אחד שיוצא בהצהרות גדולות. רחוק מלהיות שחצן. „אני לא מסתכל על היכולת שלי דרך העיתונות. מספיק מבקר את עצמי בצורה קשה כדי לדעת מתי אני טוב ומתי לא. בטח שלא על־פי הציון בעתונות", הוא רומז על הציונים המעט מנופחים, שהעניקו לו כמה עיתונאים השנה.

לא רואה עצמו עדיין מתעסק בעניין הזה ששמו פרישה. זה רחוק מאד ממנו. נחשב לסצל. מאמן הוא לא יהיה – זה בטוח. אולי מנג'ר. מורל ירושלמי לגיורא שפיגל. אולי יפתח סוף־סוף עסק.

למרות שנחשב לכשרון הגדול של הכדורגל הישראלי בעשור האחרון, לא פזל לחו"ל. טיפוס ביתי. אוהב את הקור הירושלמי. בטוח שאילו היה מתפתה לחו"ל, היה מת שם מגעגועים לארץ. „אני זוכר שאבי כהן, למרות שהצליח בליברפול, אמר לי: אורי, כמה שטוב לי והכל בסדר, אני מתגעגע לארץ".

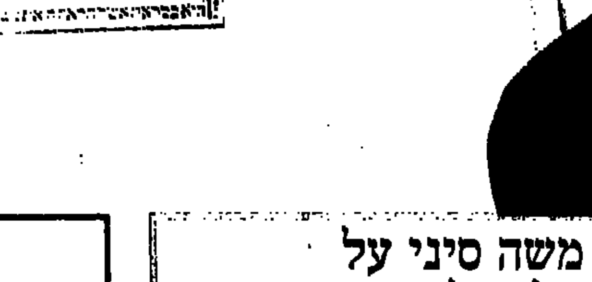
השנה הוא גם יתחתן, כנראה. אם זה ישתלב בחגיגת האליפות, יהיה שווה לעלות לירושלים. אמא שלו בוודאי תהיה שמחה. בונה היום בית בשכונת רמות. מעדיף שלא להרחיב את הדיבור בנושאים האישיים. בינתיים, עדי הצלם שלנו, כבר מכין לו כמה צילומי חתונה ספורטיבית. זה השילוב שמתאר יותר מכל את אורי: חליפה עם נעלי כדורגל. ספורטאי אלגאנטי.

אמא שלו עומדת בפינה ומחייכת. היא כבר רוצה לראות אותו על מדים כאלו, לא רק בתמונות. גם מתחת לחופה.

מה אומרים האוהדים השרופים

יגאל עמרי: „בזמנו, אורי רצה ללכת. אני אמרתי שאסור בשום אופן לתת לו לעזוב את בית"ר. כי אורי הוא סמל. הוא משהו שאין דומה לו בכדורגל. בית"ר ואורי הולכים יחד".

ירון צדקיהו: „בשבילי, בית"ר היא מעבר לאורי מלמיליאן. אני לא אוהב שום שחקן, אני אוהד של האגודה. גם אם מלמיליאן, או אוחנה יעזבו – אשאר עם בית"ר ולא איתם. כשאורי אמר שנמאס לו, אמרתי שיתנו לו ללכת. זה פגע בי. מי שלא רוצה לשחק כאן, שיילך. בית"ר זה לא אורי. כבר ראינו שחקנים שעזבו את בית"ר ונעלמו. לדוגמא: דני נוימן. מאז המקרה שאורי רצה לעזוב, אני מסוכסך איתו. כי אמרתי שלא איכפת לי שיילך".

משה סיני על מלימילאן

„ברור שאורי הוא אחת הדמויות הבולטות בכדורגל הישראלי, מהבחינה המקצועית והחברתית. גם הקהל וגם השחקנים, אוהבים אותו. מה שמייחד אותו – שיש לו התנהגות מיוחדת במגרש. ספורטאי למופת – דבר שיוצר רספקט של שחקנים־יריבים כלפיו. הראיה: לא שומרים עליו חזק כמו ששומרים על שחקני קישור אחרים בארץ.

„בזמנו טענו שאנחנו לא יכולים לשחק יחד, אבל לדעתי זו טענה פסולה מן היסוד. אנחנו עוד נוכיח לכולם. מבחינתי, זה תענוג לשחק איתו, כי הוא מבין עניין. אמנם יש לפעמים חילוקי דיעות בינינו אבל גם את זה נפתור. מחוץ למגרש, אורי הוא בחור שקט, אוהב את השקט, לא אוהב להתערבב בבאלאגנים. נוח לדבר איתו".

רובי ריבלין: הכל תלוי בו

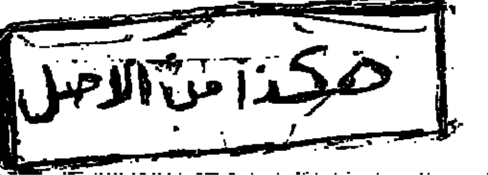
רובי ריבלין, יו"ר תנועת החרות בירושלים ובעל ההשפעה הגדולה ביותר באגודה: „די, כבר דיברתי על זה כל כך הרבה. מה חטאתי? – שוב לחזור לזה...

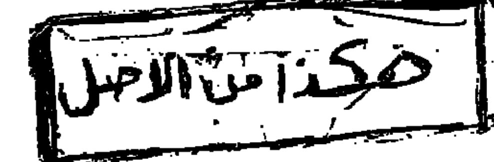
„אין כוכב־על כמותו. התקשורת כבר לא יכולה לחדש עליו משהו. הוא היה ויהיה הכשרון הכי גדול שקם לכדורגל הישראלי – והעונה גם ממצה עצמו עד הסוף, בניגוד לשנים קודמות. על זה שהוא היה כשרון גם לפני שנים – אין ויכוח. אז הוא עדיין לא מיצה עצמו באופן אישי וסבל עליות וירידות. השנה הוא סוחף אחריו את כל הקבוצה. האמת היא, שהכל תלוי בו ובית"ר, למעשה, תלויה בו ולהיות אחד מאלפים שהכל תלוי בו – זה ממש מפחיד. יחד עם זאת, זה בהחלט ממלא את הלב ברמה שהוא מציג היום".

בית"ר ירושלים

שורה עליונה, מימין: חנן אזולאי, אבי כהן, אודי אשש, אלי אוחנה, משה בן הרוש, אופיר שמואלי. שורה אמצעית: אברהם לוי (מנהל), אורי מלמיליאן, יאיר בן־אליהו, שלמה שירזי, שוקי נחמני, יעקב שוורץ, מאיר קדוש, דרור קשטן(מאמן). יושבים: גרי וונדרמילן, אבי גולדר, יוסי מזרחי, אורי סוויסה, סמי מלכה, יעקב בוזגלו, יצחק קמרי (מעסה). (צילום: יוסי זמיר, סקופ 80)

מכבי חיפה

שורה עליונה, מימין: מרקו בולבול, עופר מזרחי, ברוך ממן, זאהי ארמלי, ציון מרילי, רפי אוסמו. שורה אמצעית: יעקב מעיין (מנהל הקבוצה), משה סלקטר, ליאור רוזנטל, אלי כהן, ניר קלינגר, איתן אהרוני, דניאל בריאלובסקי, שלמה שרף (מאמן). שורה התחתונה: צדוק מלכה, אברהם אבוקרט, מאיר פרץ, אבי רן, ירון גבעול, פרי גרופר. (צילום: עדי אבישי)

ירוק עכשיו

אורית הראל

בעצם, הוא כמעט „תושב חוזר". כשהיה בן שלוש עלה לארץ עם הוריו ולפני 21 שנה, בגיל שש, חזרה המשפחה לארגנטינה. סיפור ארוך ומפותל שלא היה מבייש את „דיינסטי": איך שבט שלם מינוס שתי אחיות, עלה מארגנטינה לארץ הקודש, והתאקלם די טוב. איך הסבא, שחשב כי אחדות המשפחה היא מעל לכל וצריך לשמור עליה, אחרי שלוש שנים ראה שהבנות שלו עדיין מתמהמהות שם בגולה, ולכן הכריז שמשפחה יהודיה טובה צריכה להישאר ביחד – ארזו הכל, וכולם חזרו לארגנטינה.

„ככה זה, את מאמינה?", שואל אלברטו-דניאל בראילובסקי בחיוך. „זה מה שסיפרו לי כשהייתי קטן ואני האמנתי". כאשר הוא מצהיר זאת יש לו מבט כחול-תמים והוא פורץ בצחוק עליז. לך תדע.

בסיבוב הנוכחי, כבר ילד גדול, בן 27, הוא כמעט חמישה חודשים בארץ. הוא, וליאנה והילדים ג'ניפר ובריאן – סטודנטית בת שלוש בגן הילדים, ואזרח חופשי של העולם, בן שנה וקצת. היום הם משקיפים על העולם ממרומי מגדל פנורמה שעל הכרמל, צופים אל הנוף המרהיב של מפרץ חיפה ומפוזרים חיוכים לכל הכיוונים. אנשים צעירים, שמסתכלים על החיים דרך משקפיים וורודים.

הוא כדורגלן מקצועני, כבר עשר שנים. היא לא אוהבת כדורגל ולא מבינה. בספרים שלהם, ההבדל הבסיסי הזה לא מפריע לכלום. כדורגל זה המקצוע של דניאל, זו הסיבה שעכשיו הם פה וקודם הם היו במקסיקו וקודם לכן בארגנטינה. „זה לא בעיה שלי", כמו שהיא אומרת.

הכדורגל הזה, שאיננו נכלל אצלה בין ענפי הספורט הרשמיים ביקום, הוא הגורם לסדר היום הלא-שיגרתי של דניאל ולכן הוא הסיבה לכך שהיא איננה עובדת. רוצה להיות עם דניאל שלה כשהוא פנוי. לא פמינסטית, היא מחייכת חיוך סלחני. האשה המוצלחת שמאחורי הגבר המצליח, מודל 87'.

הם מכירים מילדות. „פיניה", כמו שליאנה קוראת לו (וגם האמא שלו וגם החברים הכי קרובים קוראים לו רק „פיניה" ולא דניאל בראילובסקי כפי שכותבים בעתונים). למד בכתה אחת עם אחותה הגדולה ממנה. היא היתה בת תשע כאשר הכירו. הוא היה בן 11. יחד באותו בית ספר, לפעמים זו ליד זו על הספסל, יחד באותו מועדון, „קלוב הכח", אחרי הלימודים. אחרי שסיים לימודיו בתיכון הלך לשחק כדורגל מקצועני באורוגוואי, ובין האימונים כתב לה מכתבים. איפשהו, בין המכתבים הללו, הם הפכו מ„ידידים טובים" לזוג של ממש.

„כשהייתי בת 18 התחלנו לצאת. יצאנו שנתיים ואחר כך התחתנו", היא אומרת. „לפעמים אנחנו חושבים שכל החיים היינו יחד. זה יפה מאוד, כי אנחנו מכירים הכל. אני יודעת מה הוא מרגיש כשהוא אומר כל דבר והוא מכיר אותי. אני מרגישה עם זה טוב מאוד".

אוהבים להיות ביחד

„ידענו שאנחנו אוהבים אותנו", מגדיר דניאל את המצב בחיוך קטן ובעברית שלרגע לא זוכרת

להתכופף על־פי כללי הדקדוק. „ליאנה ידעה, כשהתחתנה, שחיי כדורגלן לא קלים, שהיא צריכה ללכת אחריו, אבל זה לא מפריע, היא לא כועסת על זה".

כל כך הרבה שנים ביחד – והם עדיין, הכי מעדיפים להיות זה בחברת זו וגם עם הילדים. כשהיא לומדת באולפן – פעמיים בשבוע, כבר בכתה ב' – הוא בא בהפסקה, כדי להיות יחד איתה. לפעמים היא באה למגרש הכדורגל, רק כדי לראות אותו משחק.

פעם הם היו משחקים הרבה טניס ביחד. ליאנה לימדה את דניאל. היום הם משחקים הרבה לחוד – „כי היא לא שיחקה מסודר שש שנים, אז אני כל הזמן מנצח, כי אני בכושר יותר טוב. אבל היא יותר טובה ממני במאה אחוז. אני מעצבן אותה במשחק, אבל היא יותר טובה", הוא מסביר. מעצבן – אבל מפרגן לה.

בגלל היהדות

הרומן של בריאלובסקי עם מכבי חיפה היה רומן בזק. לפני כמה חודשים, פנו אליו מחיפה בהצעה לשחק במכבי. גם מספרד הגיעה הצעה קוסמת. הוא זוכר שהסביר לליאנה, כי מעולם לא היתה בישראל, שכאן עדיף לחיות בגלל הילדים, בגלל היהדות. גם היא זוכרת שהעדיפה את ישראל, בגלל הילדים ולחצה לכיוון הזה. מכל הלחיצות נסגר המו"מ תוך עשרה ימים, נחתם חוזה לארבע שנים, ותוך שבוע אחד בלבד הגיעה כל המשפחה הנה.

עכשיו הם פה, וטוב להם, כך הם אומרים.

חיפה יפה, יש הכל בהישג יד, כבר התרגלו לקצב ולאנשים, למדו לרחוף בתור ולא להתעצבן. וה:כי חשוב מבחינתם, הילדים – ובעיקר הבת – שהתאקלמו. ואם יש מי שמחפש את ההסבר המשכנע ביותר להזים שמועות שדניאל מחפש לו מגרש אחר מעבר לים, אלה הילדים.

„אם צריך לעבור, אז בעלי ואני נהיה בסדר", אומרת ליאנה, „אבל אני חוששת מבעיות עם הילדים". והוא מסביר: „אני לא רוצה לעזוב, טוב לי מאוד בארץ. אם יבקשו אותי ממכבי, אם מכבי יבקש בעדי הרבה כסף ויכול להיות שיחשבו שזה כדאי, כי הם יצטרכו את הכסף. אז אני אלך, אם יבקשו ממני – אבל יהיה לי קשה מאוד, כי יש משפחה וילדים והם כבר רגילים לארץ. אני לא רוצה לבלבל להם את הראש".

אמא רצתה שיהיה מהנדס

ולמרות כל ההרגשה הטובה, כשיסעו בקיץ לארגנטינה, כדי לבקר את המשפחה, זה עדיין יהיה בבחינת „לחזור הביתה".

„זה יהיה לחזור הביתה, כי אני לא יודע איפה אגור אחרי הכדורגל שלי. זה לחזור הביתה, לדברים שבראש, לדברים שאני לא שוכח משם", הוא אומר ברצינות. בינתיים, מבחינתו, יודע דניאל להגיד שככל שהדברים תלויים בו, הוא יהיה כאן לארבע שנים. ככה כתוב בחוזה שלו עם מכבי חיפה. אבל, „בטוח אני אהיה גם אחר כך, כי אי אפשר להגיד 'מהמים האלה לא תשתה'".

אמא שלו רצתה שיהיה מהנדס או רופא. אבא שלו אמר שאם הוא רוצה לשחק כדורגל, הוא צריך להיות לא סתם טוב, אלא טוב יותר מכל האחרים. אז הוא מרד באמא שלו ונתן צירוק לאבא לעזור לו. היום, כשהוא בעצמו כבר אבא, אומר דניאל בחיוך שוכב שהוא רוצה שהבן שלו יהיה „מהנדס או־רופא, ואם הוא נורא ירצה ספורט, אז שישחק טניס". ככה אומר מי שהכדורגל כה היטב עימו – „בכדורגל יש הרבה דברים שעברתי שאני לא רוצה שהוא, הבן שלי, יעבור. כשאתה גרל בכדורגל ועובר מהנוער לבוגרים, צועקים עליך, כועסים בך כי אתה משחק והוא, הוותיק, לא רוצה אותך במגרש. לא משלמים לך, כיוון שאתה צעיר וכל מיני דברים כאלה. כשהייתי טוב – הכל היה בסדר. כשלא הייתי טוב, כמו שקורה לפעמים לכל שחקן, אז כל מה שאמרו היה 'יהודי זה' ו'יהודי זה'. היו לי הרבה דברים קשים, שם בארגנטינה".

ליאנה לימדה את דניאל לשחק טניס. „היא לא שיחקה מסודר כבר 6 שנים, לכן אני תמיד מנצח. אבל היא במאה אחוז טובה ממני"

לא מנבל את הפה, לא מקלל, לא מסיר את הבעת השלווה מהפנים שלו, אבל בין המשפטים שמשמיע מתברר שמאחורי הפרצוף הצעיר הזה, שעטור בתלתלים ילדותיים משהו, מסתתר בן־אדם שיודע את משמעותן של מילים כמו „אנטישמיות" – ולא מהסברים של מילון.

כשהגיע אלינו, נחת עם מטען חריג כמו התואר „הכדורגלן היהודי הטוב בעולם". דניאל לא מתרגש מזה. הוא יודע שעדיין לא הגיע לשיאו, כאן.

„אם מצפים ממני ליותר – זה לא מפריע לי, כי גם אני חושב שאני יכול לתת יותר. אני יודע שאנחנו לא משחקים יפה עכשיו. חשבתי שיהיה יותר טוב – אבל עוד יבואו ימים יותר טובים. היו הרבה בעיות בשנה הזו, וכשלא משחקים טוב, הקהל לא בא, ואז אין כסף, ואז מחפשים תירוצים לכל דבר, כי זה יותר נוח", הוא אומר. דיבורים של מקצוען אופטימיסט. הוא בטוח שעוד יוכל לתרום, שעדיין יש לו מה לתרום כאן. „יש לי הרבה מאד סבלנות" – וזה כולל סבלנות גדולה לעבודה, סבלנות רבה לקהל, סבלנות עוד יותר גדולה לכל מבקשי החתימות שעטים עליו ולכל נותני העצות־חינם שפוגשים אותו ברחוב. וגם סבלנות למעריצות.

„יש גם כאלו, מתרגלים להן", הוא מסכם את הנושא בשתי מילים, ונדמה לך שדיבר על יתושים.

כוכב? – עדיין לא פה

כוכב? – „הרגשתי כזה בארגנטינה ובמקסיקו, שם לקחתי שבע אליפויות, עשיתי הרבה שערים וכולם הכירו אותי. פה עוד לא, פה עוד לא נתתי הכל, ועד שלא אתן – לא אחשוב שאני כוכב".

בריאן וג'ניפר הקטנים מפזרים פירורי עוגיות על שולחן הסלון המהודר, מנהלים משא ומתן שקט על עוד ממתק אחד ודי. בספרדית זה נשמע בדיוק כמו בעברית – רק שליאנה לא מאבדת את הסבלנות. מקסימום היא מגלגלת את העיניים לתיקרה, מנסה בפעם המי־יודע־כמה, למכור לשני הזאטוטים פרי בתור „משהו טוב".

כן, הם רוצים עוד ילדים, „אבל לא עכשיו", מדגישה ליאנה בחיוך. „יש לנו בת ובן ועכשיו אנחנו לא רוצים יותר. עכשיו יש לי שוב זמן בשבילי ואני רוצה לשחק טניס וללמוד באולפן".

„עכשיו", זו מילת המפתח, אולי, בנסיון להבין את הבראילובסקים, הוא והיא. עכשיו טוב להם פה, עכשיו הם רוצים להיות כאן, עכשיו הם חיים כמה ונהנים. אולי ההתרכזות הזו בעכשיו, היא מה שנותן את הבטחון למי שמראש מנווט את חייו בים של זמניות, בכוונה תחילה להחליף מדי פעם תוף נחיתה. עכשיו הוא משחק כדורגל, אחר כך „אני לא יודע מה יהיה. בטוח שמאמן לא אהיה, כי אני לא אוהב בעיות ולכל מאמן יש בעיות, משחקן שלא משחק, מהקבוצה, מהקהל.

„אגמור לפני שיגידו לי"

„אני חושב שאפתח חנות ספורט, או בגדים או משהו כזה", הוא אומר ולא מתחייב. וכל זה רחוק ממנו באותה מידה שזה קרוב. „בשנה שעברה לא שיחקתי וחשבתי כבר שלפתוח חנות זה דבר קרוב. עכשיו כשיש לי חוזה לארבע שנים, זה שוב רחוק. אני לא יודע אם יהיה לי עוד כוח לכדורגל אחר כך".

אבל לא משנה באיזו נקודה בזמן ובאיזה מקום על פני כדור הארץ זה יקרה – דניאל בטוח שכאשר יגיע הרגע לפרוש, הוא יידע.

„אני בטוח שארע מתי יהיה הסוף שלי. אני רוצה לגמור כשחקן טוב, לא בירידה. אני אדע מתי זה מגיע ואני חושב שאגמור בלי שיגידו לי. אני לא אחכה שיגידו לי, אני רוצה לגמור למעלה, לא למטה", הוא אומר בבטחון.

ועד אז ימשיך בריאלובסקי הירוק לרדוף אחרי הכדורים על מגרשי הדשא ולהתפרנס מזה יפה מאד, להחליף חיתולים לבריאן, לחכות שליאנה תצא להפסקה באולפן, ומי יודע, אולי גם יפסיד לה במשחק טניס פרטי, כרואל־לשניים, עם כדור צהוב ומחבט.

בין־לאומיים, השגים, מאמנים, הרכבים

נתונים סטאטיסטיים מאלפים על שתי הקבוצות שיתעמתו השבת במשחק הגדול של מחזור 17

צבי בר־שירה

כל הבין־לאומיים

חיפה: איתן אהרוני 4 הופעות בנבחרת; רפי אוסמו הגדול 2; אשר אלמני 3; אהרן אמר 14; זאהי ארמלי 28; מוטי ברגר 2; דניאל בריאלובסקי 1; מרדכי לובציקי 3; ברוך ממן 3; אברהם מנצ'ל 30; ציון מרילי 4; משה סלקטר 7; ירון פרסלני 7; רוני רוזנטל 11; אבי רן 4; ישעיהו שווגר 35; עמנואל שוורץ 3; דניאל שמילוביץ/רום 28.

ירושלים: יוסי אברהמי 1; אלי אוחנה 20; חנן אוולאי 5; ארצי בן־יעקב 2; יוסי מזרחי 8; אורי מלמיליאן 41; רני נוימן 13; שמעון צ'רנוחה/שחר 3; שלמה קירט 14; שלמה שירזי 11.

מאמנים

חיפה: מרדכי שפיגלר/ג'וני הרדי (1980); הרדי ('81); הרדי ('82); ג'ק מנסל/הרדי/ליאון גרוס ('83); שלמה שרף ('84); שרף ('85); שרף ('86).

ירושלים: שמעון שנהר/נסים בכר ('80); אריה רדלר ('81); אליהו עופר ('82); עופר/ דוד דוידוף/ עופר ('83); דוד שוייצר ('84); שוייצר ('85); דרור קשטן ('86).

כך הן דורגו בעבר

מכבי חיפה: בעונת 79/80' במקום 7 בארצית, 80/1' – 3 בארצית, 81/2' – 7 לאומית, 82/3' – 6; 83/4' – 1, 84/5' – 1, 85/6' – 2.

בית"ר ירושלים: בעונת 79/80 – 16, 80/1' – 2 ארצית, 81/2' – 6 לאומית, 82/3' – 8, 83/4' – 2, 84/5' – 2, 85/6' – 4.

הרכב ראשון

מכבי חיפה

1979/80. מכבי חיפה במרכז הליגה הארצית עם: צדוק אברהמי; יוסי קרמר, רוני חיים, אלי כהן, יצחק אהרונוביץ; אברהם אבוקרט, ברוך ממן, משה סלקטר; מנשה מזרחי, מיקי בן־שטרית, יהודה כהן. קרמר וחיים, לא החמיצו משחק. לידם הופיעו מוני ארלר (14 משחקים) והצעירים איתן אהרוני, ירון פרסלני (13) והשוער ירון בראון (10).

1980/81. מכבי חיפה כלאומית. ההרכב: בראון בין הקורות; אהרוני „הזיז" את קרמר לקישור ובמקום יצחק אהרונוביץ, בהגנה, אילן לופט; פרסלני בלם אחורי. הקשרים ממן וסלקטר, גבי אמסלם ואברהם אבוקרט; בהתקפה: מזרחי הוותיק ופנים החדשות הלל קפלן ורוני רוזנטל.

1981/82. בין הקורות אבי רן, קרמר חזר בהגנה; אלי כהן בלם קדמי ובהתקפה פנים חדשות – אלי מיאלי, שנרכש מבית"ר ירושלים, ראובן הלד ואלי היימן (נרכש מטירת־הכרמל).

ב־1982/83 איבד אבי רן מקומו לאברהמי חסר הסבלנות; רפי אוסמו („הגדול") השתלב כבלם. המגן השמאלי היה יחזקאל שירי. בהתקפה: מלך שערי שפרעם, זאהי ארמלי, שבמשחק גביע הבקיע 6 מ־9 שעריה...

1983/84: עונת האליפות הראשונה. הפנים החדשות: מגן הרכש הירושלמי, ציון מרילי וכוכב ההתקפה תוצר מקומי, צדוק מלכה. רן חזר לשער וגם כוכבו של אוסמו („הגדול") נסק. השם החדש: הקשר הגבוה שלום לוי.

1984/85: פציעה קטעה את המשך פעילותו של פרסלני וה„ירושה" נפלה בידי אוסמו (בהתקפה צץ שם חדש: רפי אוסמו „הקטן"). בכורות לליאור רוזנטל, ירון גבעול וניר קלינגר.

1985/86: העונה בה נשמט התואר. קרמר, הררים לת"א. הבלם הצעיר דוד לוי לא מצא מקומו והררים ליבנה. קלינגר, גבעול וליאור רוזנטל, במקומם. שלום לוי איבד נוכה וצדוק מלכה המדוכדך גילה חוסר שקט.

העונה הנוכחית: השינוי הבולט בהרכב – רוני רוזנטל בבריז' הבלגית. במקומו העולה החדש מארגנטינה, דניאל בריאלוסקי. עזבו: אוסמו „הקטן" ושלום לוי (ליבנה). פרי גרופר ואיתי מרדכי קיבלו הזדמנות.

בית"ר ירושלים

1979/80. אחת העגומות בתולדותיה. אחרי פירפורים קיפלה הרגל וירדה לארצית. ההרכב הפותח: יוסי מזרחי; חנן אוולאי, יצחק ג'אנו, יוסי זאנה, משה גולן; משה („פוצר") כהן, דני נוימן, יגאל גרובר; דוד ישי, אלי מיאלי, יוסי אברהמי. מזרחי ונוימן הופיעו בכל המשחקים. כן שותפו: המגן יוסי חכם, שלומי מלכה, סמי מלכה ויוסי ממן. אורי מלמיליאן, נפצע בראשית העונה, הופיע ב־17 משחקים בלבד.

הבית"רים חזרו כעבור עונה. הבלם יוסי זאנה נטש ובהגנה היה שידוד מערכות: רוני שבתאי תפס את המקום שנתפנה. בקישור סיימו הוותיקים מאיר אוולאי ועמנואל כהן קריירה ארוכה. מלמיליאן עדיין לא תרם יכולתו המלאה (פציעה מתמשכת). הפנים החדשות: חלוצי הרכש, משה טובול ועמוס מימון (המכונה בטעות מימוני). משחקים ראשונים גם לצעיר המחונן אלי אוחנה. צעד ראשון לאודי אשש.

1981/82: הבלם האחרון ג'אנו, הפך קרמי, עקב הצטרפות ירון אריב: גם החלוץ ערן בנדורי הצטרף. אבי כהן, משה בן־הרוש ושוקי נחמני הצעירים – בשולי התמונה. בכורה לאופיר שמואלי.

1982/83: הרבה שחקני חיזוק, אך התוצאות מאכזבות. בין המצטרפים, המגן מבאר־שבע, אורי בנימין וסמי מלכה ניסה מזלו בב"ש, בניקוניו: הקשר הבין־לאומי של הפועל חיפה, אלימלך לוונטל: נחום תא־שמע, ש„עבר את הכביש". במקום ירון אריב בא שלמה קירט. ג'אנו פרש.

הסגנות הראשונה (1983/84): אבי כהן לא הספיק להתאקלם בהרכב כמגן ימני ואיבד מקומו לשוקי נחמני. הצטרפו: שחקן העורף יוסי מזרחי התל־אביבי והחלוץ־קשר אריה צפניה מרמלה. בנימין ולוונטל חזרו הביתה.

הסגנות השניה (1984/85). ה„אס" החדש: שלמה שירזי. גם אבי גולדר (כמשחקו הראשון הוצב כמגן) ודוד אוולאי הצעיר, זכורים לטוב: הצטרף החלוץ משה זיתון (אח"כ עבר לשעריים). ראובן הלד החיפני ניסה מזלו. פרפורים אחרונים למלך השערים בדימוס, אלי מיאלי.

1985/86. שמות חדשים, בעיקר מתוצרת מקומית. לצד יעקב שוורץ ומאיר קדוש, גם בני כהן, ישראל רודשוילי ואשר ששון (כיום, כולם מחוץ לימק"א). החיזוק – החלוץ הכשרוני מת"א ירון כהן.

העונה הנוכחית. עזבו דוד אוולאי וירון כהן. חזרו – אבי כהן ושוקי נחמני. ניסה כוחו גם כוכב הפועל, יעקב בוזגלו. גם בבית"ר מצרדים בקליטת עליה – והשם כאן הוא גרי וונדרמולן, אנגלי. „מתאזרחים": אנדריי שטולץ מפולין ו„דידו" מברזיל, שליהטט אשתקד באימוני מכבי חיפה...

בית"ר ירושלים – מכבי חיפה, כל המשחקים

עונה	תוצאה	מגרש	מבקיעי השערים	שופט
1954/55	0-1 לירושלים	ימק"א	סימון	
1954/55	0-5 לחיפה	חיפה	י. הלד (3), סאבא, פוקס	בן־רובי
1968/69	0-4 לחיפה	חיפה	בליטי (3)	הנדוורג
1968/69	0-1 לחיפה	ימק"א	רוטנר וב. 11	נעמן
1969/70	0-1 לחיפה	חיפה	ארלר	נעמן
1969/70	0-1 לחיפה	חיפה	ארלר	הנדוורג
1970/71	0-1 לחיפה	חיפה	נאנו (עצמי)	משה מזרחי
1970/71	1-1	ימק"א	לבית"ר: פרוסי. למכבי: רוטנר	עורבי
1971/72	0-1 לירושלים	ימק"א	רוטוביץ	פינקלשטיין
1971/72	0-1 לחיפה	חיפה	אגמי	מנחם אשכנזי
1972/73	0-0	קטמון		הנדוורג
1972/73	1-1	חיפה	למכבי: אגמי. לבית"ר: ויקטור לוי	יוספזון
1973/74	0-2 לירושלים	ימק"א	ויקטור לוי (2)	לנשנו
1973/74	1-1	חיפה	למכבי: קרנרו. לבית"ר: דוד ישי	מנחם אשכוי
1975/76	3-3	חיפה	למכבי: אגמי (2), בלוט לבית"ר: דוד ישי, אברהמי, ג'רבי	מנחם אשכנזי
1975/76	0-0	ימק"א		משה אשכנזי
1976/77	0-4 לירושלים	ימק"א	נוימן וב. 11, מלמיליאן, ויקטור לוי, ישי	אורגר
1976/77	1-6 לירושלים	חיפה	לבית"ר: מלמיליאן (4), מיאלי, משה כהן למכבי: חייק	אורגר
1981/82	1-3 לירושלים	ימק"א	לביתר: מימון, ח. אוולאי, אוחנה למכבי: רוני רוזנטל	שיינר
1981/82	1-3 לחיפה	חיפה	למכבי: סלקטר, ר. הלד, בן־שיטרית לביתר: אברהמי	חוגג
1982/83	1-1	ימק"א	לבית"ר: ח. אוולאי, למכבי: ר. הלד	רוזנברג
1982/83	0-0	חיפה		גבי לוי
1983/84	1-2 לירושלים	בלומפילד	לבית"ר: מלמיליאן וב. 11, אוחנה למכבי: צדוק מלכה	ע. בן־יצחק
1983/84	1-2 לחיפה	נתניה	למכבי: סלקטר, ארמלי. לבית"ר: אוחנה	משה אשכנזי
1984/85	2-3 לירושלים	בלומפילד	לבית"ר: אוחנה (3) למכבי: ארמלי, סלקטר	פרוסט
1984/85	0-2 לחיפה	קרית חיים	ממן, אבוקרט	משה אשכנזי
1985/86	1-1	חיפה	למכבי: מרילי. לבית"ר: גולדר	שריר
1985/86	1-2 לירושלים	ימק"א	לבית"ר: ח. אוולאי, גולדר למכבי: סלקטר	שיינר
1986/87	1-2 לירושלים	חיפה	לבית"ר: מלמיליאן (2), למכבי: אלי כהן	ע. בן־יצחק

שישו שכטמן

תחזית למחזור 24

1. הפועל כפר־סבא - יבנה. למרות שכפ"ס אינה במיטבה, באחרונה, הרי יבנה מהווה בעייה בעיקר במגרשה. נראה לנו שכפ"ס תעלה שוב, השבת, על דרך הנצחונות. 2־1 ליבנה בסיבוב הראשון. 0-0 אשתקד. 1 במשחק השבת.

2. באר־שבע - הפועל ת"א. כפי שיחל, כך יסתיים, כנראה - בתיקו. האלופה אינה אותה קבוצה כאשתקד, כאשר ניצחה 2-1. אם מישהו יזכה בנצחון, יהיו אלה הביתיים. X,1.

3. מכבי יפו - מכבי ת"א. בדרך כלל, בתחילת הסיבוב השני, מתחילה יפו את מסע היחלצות שלה מהתחתית. זה כבר רגיל. במצבה בליגה, תיקו כמוהו כהפסד. מכבי ת"א, בד"כ מנצחת אותה (2-1 בשנה שעברה, 3-0 בסיבוב הראשון). 2,1.

4. לוד - מכבי נתניה. לוד נעשתה קבוצה טובה, מגובשת ולוחמת. נתניה בתחתית ולא הצליחה עדיין לעלות על דרך ההצלחות. הניחוש שלנו: נצחון ללוד. אנו אפילו מסתכנים בתוצאה - כמו שנתניה ניצחה אותה בסיבוב הראשון (1-0).

5. בית"ר נתניה - הפועל פ"ת. לפני שאתם מסמנים 2 בטופס, נזכיר לכם שבית"ר נתניה לא צברה נקודה כבר חודש, בערך והפסידה כשבת רק 1-0 בדרבי בנתניה. ההימור שלנו: משולש (3-0 בסיבוב הראשון לפ"ת).

6. בית"ר ת"א - מכבי פ"ת. קשה לנחש. נצחון של אחת מהן, פירושו צרות גדולות ליריבתה בתחתית. בסיבוב הראשון: 1-2 לבית"ר שהוליכה אז את הטבלה. בשבת, כל תוצאה אפשרית.

7. שמשון - בני־יהודה. כחמשת המיפגשים בשלוש השנים האחרונות, הסתיים דרבי הפרברים בתיקו. העניין חייב להיפסק... 2,1.

8. בית"ר ירושלים - מכבי חיפה. בשבת שעברה, למרות התיקו, סילקה בית"ר את בני יהודה מדרכה. השבת היא תנסה לעשות זאת לחיפה. החיפנים יחליטו השבת אם הם אימפריה או סתם קבוצה של מרכז טבלה... משולש.

9. הפועל חיפה - בית"ר נהריה. למרות שחיפה נחלשה קצת באחרונה במירוץ הליגה, עדיין יש לה עדיפות מכרעת במגרשה על יריבתה הצפונית יותר. 1.

10. עכו - הפועל ירושלים. הירושלמים זוכרים בחיבה את המשחק ה[illegible] מהסיבוב הראשון. הם השיגו [illegible] הנקודה הראשונה, בששה משחקים הראשונים העונה (בלי פייגנבוים). [illegible] כת ישאפו ליותר, אך הם עלולים להי[illegible]ות מופתעים.

11. טבריה - עמידר. אחד מ[illegible] הנצחונות הגבוהים שלה בסיבוב הראשון (האחר היה על רימונה), השיגה טבריה על עמידר. 4-2. אז היתה [illegible] עמידר עם הרכב נוער. השבת, הסיפור אחר. משולש.

12. שעריים - הכח. למרות שהכח בתחתית ושעריים ביתית, לאורחים מסורת לעשות את הנדרש. תיקו [illegible] לה להכח.

13. צפרירים חולון - בית"ר נהריה. חולון מצוייה כחודשים בקו עליה. האורחים הצליחו בשבת שעברה לסחוט תיקו מחדרה. הפעם, כנראה, יחזרו לביתם ללא נקודות. 0-0 בסיבוב הראשון ו־1 בטוטו בשבת.

14. חדרה - מרמורק. חדרה ניצחה 2-1 בסיבוב הראשון, 2-1 גם בשנה שעברה ותנצח אולי שוב באותה תוצאה, בשבת. 1 סולו.

ליגה לאומית
(לאחר המחזור ה־16)

1.	בית"ר ירושלים	18-37	35
2.	בני־יהודה	13-20	26
3.	מכבי תל־אביב	13-26	24
4.	שמשון ת"א	10-16	24
5.	הפועל כפר־סבא	17-21	24
6.	מכבי חיפה	11-14	24
7.	הפועל לוד	9-16	23
8.	הפועל תל־אביב	12-25	23
9.	הפועל פתח־תקוה	16-20	22
10.	מכבי נתניה	21-16	20
11.	מכבי פתח־תקוה	13-14	19
12.	הפועל באר־שבע	11- 9	19
13.	בית"ר תל־אביב	23-16	17
14.	מכבי יבנה	18-13	16
15.	מכבי יפו	25-12	12
16.	בית"ר נתניה	43- 8	7

ליגה ארצית
(לאחר המחזור ה־16)

1.	הפועל חיפה	9-21	30
2.	צפרירים חולון	8-16	27
3.	הפועל חדרה	16-23	27
4.	הפועל יהוד	16-21	27
5.	הפועל ירושלים	18-20	26
6.	הפועל עכו	14-19	25
7.	מכבי שעריים	8-13	22
8.	מכבי עמידר	15-12	22
9.	הפועל בית־שאן	20-17	20
10.	בית"ר רמלה	17-14	19
11.	הפועל רמת־גן	11- 7	19
12.	הפועל טבריה	23-21	18
13.	הפועל מרמורק	24-18	16
14.	הכח רמת־גן	17- 9	16
15.	בית"ר נהריה	17-11	14
16.	הפועל דימונה	22-13	12

הצעות השבוע

שיטות מלאות

סולידי

	1	x	2
1	X		X
2	X		X
3	X		X
4		X	
5			X
6			X
7		X	
8		X	
9	X		
10		X	
11	X		
12	X		
13	X		
14	X	X	

שלשות –
כפולים 4
טורים 16

הפתעות

	1	x	2
1		X	
2	X		X
3	X		
4		X	X
5		X	
6		X	X
7	X		
8	X	X	
9	X		
10	X		X
11			X
12		X	X
13	X		
14		X	

שלשות –
כפולים 6
טורים 64

הגיוני

	1	x	2
1	X	X	
2		X	
3	X	X	
4	X		X
5			X
6		X	X
7		X	
8	X	X	
9	X		
10	X		X
11	X	X	
12	X		
13	X	X	
14	X		

שלשות –
כפולים 8
טורים 256

לעשירים

	1	x	2
1		X	
2	X	X	
3		X	
4	X	X	X
5			X
6		X	
7	X	X	X
8	X		X
9	X	X	
10	X	X	X
11	X	X	
12	X		
13	X		
14	X		

שלשות 3
כפולים 4
טורים 432

שיטה מצומצמת

	1	x	2
1	X		
2	X	X	
3	X		X
4	X		
5	X	X	X
6	X	X	X
7	X		X
8	X	X	X
9	X		
10	X	X	X
11	X	X	X
12		X	X
13	X		
14	X		

שלשות 5
כפולים 4
3888 טורים מלא
432 טורים בשיטה המצומצמת

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	1x	1x	1x	1x	1x	1x	1x	1x	1x
3	12	12	12	12	12	12	12	12	12
4	1	1	1	1	1	1	1	1	1
5	2	x	1	2	x	1	2	x	1
6	x	1	2	1	2	x	2	x	1
7	12	12	12	12	12	12	12	12	12
8	1	2	x	x	1	2	2	x	1
9	1	1	1	1	1	1	1	1	1
10	1x2	1x2	1x2	1x2	1x2	1x2	1x2	1x2	1x2
11	2	2	2	x	x	x	1	1	1
12	x2	x2	x2	x2	x2	x2	x2	x2	x2
13	1	1	1	1	1	1	1	1	1
14	1	1	1	1	1	1	1	1	1

המסע הראשון - לקניה

בית"ר ירושלים בגלות קניה, 1946. עומדים, מימין: דוד זלצר, מיקה רפאלי ז"ל, פיקה, יעקב כושי בצלאל, ישעיה לריה, גרשון אברמוביץ', דב מילמן, משה [...], רחמים כהן, אפרים פישל ז"ל (מנהל). כורעים: צדוק [...], חיים קורפו, יעקב סיקה אהרוני, שטרנברג, זיכרמן. עם הכדור: משה ברוך.

יש רואים את נסיעתה הראשונה של בית"ר ירושלים לחו"ל, במסע הלא מתוכנן של חבריה ל...מחנה המעצר בקניה ■ תקופת ההגלייה נוצלה למשחקי כדורגל ■ מי היו כוכבי אותה תקופה וכיצד נוצל משחק כוכבים כזה למבצע הגדול של אותם ימים, המחכה עדיין לתיעוד הולם בקולנוע

מאיר גבאי

זה אירע לפני כ־40 שנה – ויש אומרים שזו היתה, בעצם, הנסיעה הראשונה של בית"ר ירושלים לחו"ל. מסע מיוחד במינו, שאין לו אח ודוגמא בשום קבוצת כדורגל אחרת.

אז היתה זו, כמובן, בית"ר אחרת, מעולם מושגים אחר לחלוטין: חבורה של אידיאליסטים, שהשם בית"ר נחשב בעיניהם מקודש. חבורה שלא ידעה מהן פרמיות, שלא שמעה על חוזים, שלא דיברה על מחנות אימונים במלונות. חבורה של ספורטאים צעירים שלוקטו מקיני בית"ר, כדי להרכיב, ב־1936, את קבוצת הכדורגל הראשונה של בית"ר בירושלים. אלא שאותה קבוצה ראשונית, לא האריכה ימים ופעלה רק שנתיים. שחקניה נדרשו למשימות אחרות, לא לכדורגל. כולם היו חברי אצ"ל והארגון המחתרתי תבע מהם להתמסר לפעילות אחרת: שמירה על הכותל, אימונים בנשק.

כאשר החליטו שלטונות המנדט בארץ־ישראל לפעול ביד קשה נגד ארגוני המחתרות, הם לא קנו את הגירסה שמדובר בספורטאים, בכדורגלנים – והוליכו את החבורה הזאת, אחר כבוד, למחנה מעצר בקניה.

מי היו שחקני בית"ר ירושלים, כוכבי הכדורגל של אז, שנשלחו למחנות בקניה ואסמרה? – נזכיר כאן כמה מהשמות:

● החלוץ המרכזי היה חיים קורפו, כיום שר התחבורה. הוא נעצר ב־1944, לא משום שהחמיץ בעיטת 11, או החטיא את השער מטווח קצר – אלא משום שהשתתף בנוסף לכדורגל שלו, גם בפעולת חבלה שאירגן אצ"ל נגד משרד מס ההכנסה המנדטורי.

● המגן הימני היה גרשון אברמוביץ, גבה קומה, חסון – כיום מוכר לרבים כמנהל קופ"ח לאומית בירושלים.

● היה ביניהם גם דב מילמן, כדורגלן מוכשר, לימים ח"כ, שגריר בליסבון שבימים אלו מונה יו"ר חברת שיכון ופיתוח.

● משה ברוך, שוער, אחיו של נסים ברוך שהיה לימים סמנכ"ל משרד האוצר

● יעקב („סיקה") אהרוני, שוער בעל מזג סוער שבתקופת גלותו טיפח זקן ארוך שלא הפריע לו בזינוקיו לכדור. כיום הוא תושב רמת גן. לפני שהוגלה לקניה, יצא לשליחות חבלה בחבניה, עיראק, יחד עם מפקד האצ"ל דוד רזיאל הי"ד. היה זה לאחר שהגרמנים איימו לפלוש למזרח התיכון. רזיאל מצא מותו בפעולה זאת.

● מנהל קבוצת הכדורגל של הגולים בקניה היה דוד זלצר. כן היו בקבוצה רחמים כהן, ישעיה לריה ועוד.

הנסיעה הזאת לחו"ל היתה ארוכה מן הרגיל – היא נמשכה כמה שנים טובות. ובמחנה המעצר בקניה עסקו שעות רבות בכדורגל. הבריטים קפצו על המציאה ולעתים קרובות התמודדו עם הבית"רים במשחקים שכיום אפשר היה אולי לכנותם כ„בין־לאומיים". יריבי העצורים היו חיילים, כמובן.

מבין 251 גולי קניה הורכבה נבחרת כדורגל מפוארת – אולי מהטובות ביותר שיצאה אז את הארץ. הבולט בשחקנים היה בלי ספק אליעזר שפיגל, אביו של גיורא, שליהטט בכדור מול הבריטים והדהימם ביכולתו.

העצורים הקימו קבוצות על בסיס עירוני. בית"ר ירושלים היתה חבורה ייצוגית ממדרגה ראשונה. בעת משחק בין ירושלים לפתח־תקווה, למשל, שמשך קהל רב מבין העצורים, שרר מתח עצום. השופט פסק על בעיטת 11 לטובת הירושלמים. חיים קורפו נתכבד לבצעה. כיום, הוא נזכר, היו מכנים את הבעיטה הזאת "א־לה־מלמיליאן" – אבל קורפו ירה את הכדור, לאחר שתפס שוונג גדול – הרחק מהשער.

„חברי, לא סולחים לי עד היום על הפיספוס הנורא הזה".

„כך בועטים פנדל?" – זעם־גער בו או אריה בן אליעזר המנוח. קורפו ניסה לרכך את הזעם ואמר: „מה לא עושים בשביל שלום בית..."

במחנה המעצר היתה גם קבוצת כדורגל של „אול־בויס", ביניהם בן אליעזר, יעקב מרידור, זאב אפלבוים ואחרים.

יום ספורט גדול שאירגנו העצורים, היה אחד משיאי תקופת ההגלייה. הבריטים התלהבו מהיוזמה – אך לא שיערו כי מדובר בתחבולת־עורמה, פעולת הסחה לבריחה המפורסמת, דרך המינהרה שפיתחה הגיע לאמצע מגרש הכדורגל.

לקראת יום הספורט הובאו מיתקנים מיוחדים למחנה המעצר ואלו שימשו מיסתור לעצורים. הם חמקו באותה דרך, בזה אחר זה, מעיני הזקיפים המזויינים.

בתחרויות שנערכו באותו יום ספורט מפורסם צפו מושלה הבריטי של קניה, קולונל רייס וכמה נכבדים יהודים שהגיעו מניירובי. רייס נהנה להעניק את המדליות למנצחים ולמשתתפים.

כעבור יומיים בוצעה הבריחה הגדולה, המחכה בלי ספק לתיעוד קולנועי מרתק. דרך המינהרה שנסתיימה במגרש הכדורגל, הגיחו בורחים רבים, ביניהם אדריכל המבצע הנועז, מרידור, פתח המינהרה כוסה בצורה כה מוצלחת, ממש מקצועית, עד שרק מקץ שנים רבות גילו אותה הבריטים...

בעקבות הכח וינה

שחקני מכבי הגיבור חיפה אל סיפון האניה בדרכם למסע המשחקים ההסטורי בארה"ב, מאי 1927. שימו לב לאופנה שהיתה נהוגה אז, לכובעים שבידי הכדורגלנים. כמה מהם הובאו מהונגריה רק לנסיעה זאת

המסע הראשון לחו"ל של מכבי חיפה, היה לפני 60 שנה, לארה"ב ■ כיצד אירגנוהו ומי השתתף בו ■ מה קרה לשחקני החיזוק והרכש שהובאו מהונגריה לצורך זה ■ סיפור מיוחד במינו

נחום בית־הלוי

נר לנשמת אחי,
אברהם־בצלאל הי"ד,
כדורגלן נבחרת א"י והפועל
ת"א. 43 שנה לנפילתו

החו"ל הראשון של מכבי חיפה היה ב„גדול" – לפני 60 שנה ולארה"ב. זו גם היתה הנסיעה השניה של קבוצת כדורגל מא"י לחו"ל. הראשונה, מכבי תל־אביב, ב־1925, למשחקי מכבי שנערכו במהלך הקונגרס הציוני בוינה. אחר כך היא המשיכה לפולין.

כיצד אורגן המסע לארה"ב?

לאחר מלחמת העולם הראשונה, גברה פעילות הספורט בקרב יהודים באירופה. הכח וינה היתה קבוצת הכדורגל המפורסמת והמצליחה ביותר באותה תקופה. ב־1924 וב־1925 הוכתרה כאלופת אוסטריה. בסוף 1923 הופיעה בלונדון וניצחה 5–0 את ווסטהאם. בכך היתה הכח לקבוצה הראשונה מהיבשת, שניצחה באנגליה. בינואר '24 ובינואר '25 ביקרה בארץ־ישראל ואחר כך גם בארה"ב. בעקבות אותו מסע לארה"ב, שנסתיים בכך שחלק משחקני הכח נשארו בניו־יורק – נולד מסעה של מכבי חיפה לאמריקה.

אמרגן אמריקני שנתקנא בהצלחה המסחרית של מסע הכח, החליט כעבור שנה ליזום הבאת קבוצת כדורגל יהודית נוספת לארה"ב. הוא בא לא"י לבדוק את הרמה, לא התרשם וקבע שהמקומיים אינם ראויים להופיע בארה"ב. חלשים מדי. לפיכך החליט לייבא לארץ כמה משחקני „ויוו" בודפשט ולצרף אליהם את כוכבי הקבוצות הארץ־ישראליות שראה – וכך תהיה לו קבוצה טובה.

בתחילת 1927 הובאו מבודפשט כמה שחקנים, שהצטרפו, למכבי הגיבור חיפה, ביניהם היה גם המאמן דויטש אשכנזי. באחד הראיונות, אמר כי „כרצונו להרכיב קבוצה לאומית שתוכל להופיע בכבוד בחו"ל, אולי אף באולימפיאדת אמסטרדם ב־1928".

יחד עם שחקני הרכש הללו – כך מן הסתם היו מכנים אותם כיום – היתה מכבי הגיבור של אז לקבוצה הטובה ביותר בא"י. הטוב בשחקניה היה בדר, שהפגין טכניקה ומשחק ראש מעולה. כדי להתכונן למסע לארה"ב הובאה מאלכסנדריה, הקבוצה היוונית „רמלה אטוס", לשמש יריבת אימונים. מכבי הגיבור ניצחה אותה 2–1 ומכבי ת"א, 1–0. במשחק השלישי ניצחו האורחים 3–2 את נבחרת מכבי, שבהרכבה הופיעו כמגינים רוזניק ושרגא רובינשטיין, ולא נציגי חיפה. בתגובה לכך, נקטו שני הרצים החיפנים של הנבחרת בפעולת מחאה, מעין „שביתה איטלקית" והתוצאה: האורחים ממצריים „חגגו" וכבשו שלושה שערים, לפני שהמארחים הגיבו בשניים.

היה זה משחקו הראשון בארץ של השוער וילי ברגר. כן הובקע בו שער נפלא ממסירה של הקיצוני הימני שמעון טבק (נהרג בתאונת דרכים): הכדור התלבש על רגלו השמאלית של המקשר בדר וזה קרע את הרשת, ממש כך. מעוף הכדור לווה בשריקה עזה, עד ששוער האורחים נבהל ונמלט משערו. שני המשחקים האחרים נסתיימו ב־1–1 עם חמשונאי ירושלים וב־7–1 לטובת נבחרת מכבי.

בעקבות הביקור התפתח ויכוח ציבורי בעד ונגד המסע לארה"ב. המתנגדים טענו שרוב השחקנים, מקצוענים, שהובאו מהונגריה אינם מתכוונים אלא לנצל המסע כדי להישאר אחר כך בארה"ב.

בסופו של דבר אושר המסע, בתנאי שהנהלת המשלחת תהיה ממרכז מכבי, ההכנסות מהמשחקים יתחלקו באורח יחסי בין האגודות ששיגרו שחקניהן לנבחרת. כן נאסר לשלם לשחקנים בעד הופעותיהם.

אל הגרעין – מכבי הגיבור חיפה – צורפו שחקני הפועל חיפה, מכבי ת"א, ירושלים ופתח־תקווה. ראשי המשלחת והמלווים היו אליעזר ילין, יו"ר מרכז מכבי דאז, ד"ר חיים וייסבורג, נשיא מכבי חיפה וד"ר נחמני. מטרת המסע היתה גם תעמולתית, לפגישה עם נוער יהודי באמריקה ולכן צורפו גם ד"ר חיים יהודאי וש. פלאי. השחקנים חוייבו לעברת את שמם.

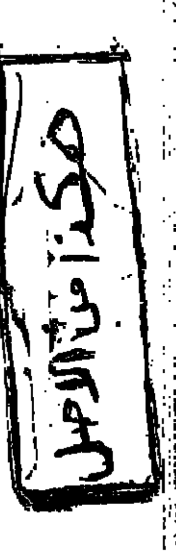
באמצע מאי 1927 יצאה החבורה לדרכה. ילין חזר לארץ מיד מסיבות בריאותיות. הארצישראלים טענו לקיפוח בשכרם לעומת ההונגרים. כן פורסמו ידיעות לא נעימות למארגנים, בדבר צורת ארגון מסע ומי שעומד מאחוריו. מרכז מכבי נאלץ לפרסם הודעה בה נאמר כי הקבוצה הוזמנה כידי מועדון ברוקלין וודררס בניו־יורק, אושרה במרכז מכבי לאחר שהמו"מ נוהל בידי מכבי חיפה.

בסוף מאי 1927 באה המשלחת לארה"ב, נתקבלה בהתלהבות גדולה, בנוסח אמריקה: עם תזמורות מצעדים ודגלים סטגוניים. במשחק הראשון, בגשם שוטף נגד האול־סטארס מניו־יורק חולקו לצופים חוברות הסברה על חוקת הכדורגל.

בהרכב מכבי הגיבור נכללו (בסוגריים השמות שקדמו לעיברות): עורני (לדרר), לאומי (לומק), רזי (רייזין), אביגר (בדר), כוכבי (שטרן), ארזי, גרכיהו. מכבי ניצחה 5–4 והנוער היהודי הניו־יורקי נשא את שחקני הקבוצה מא"י על כפיים.

בסך הכל ניצחה הגיבור חיפה ב־5 משחקים, נוצחה ב־5 וסיימה 1 בתיקו (עם קבוצה בשם ג'יינטס בית לחם סטייל)... הנצחונות האחרים היו: על אטלנטיק סיטי 4–2, פילדלפיה 5–2, קליוולנד 3–1 וברוקלין 2–1. ההפסדים: לשיקאגו פול קוניש 4–2, אינדיאנה פלורינג 0–2, ברוקלין וונדררס (רובם שחקני הכח וינה לשעבר) 1–2, שיקאגו 3–6, דטרויט 2–1.

החזרה לא"י היתה בקבוצות קטנות, בצנעה ורוב השחקנים שבאו מהונגריה, אכן נשארו בארה"ב ולא חזרו.

אודי רובוביץ' על כתפי אוהדי בית"ר, לפני 14 שנה... ובתמונה הקטנה, כיום

ג'וני הרדי, על כתפי חיפנים נלהבים ובתמונה הקטנה – כיום

כמו משפחה

ג'וני הרדי ואודי רובוביץ', כוכבי עבר של מכבי חיפה ובית"ר ירושלים, מפליגים לאחור ומשווים קבוצותיהם עם ההווה ■ הרדי: שיחקנו בשביל הסמל ■ רובוביץ': מסע נצחון ברחובות ■

אלכס פרלסמן

שניהם מזוהים בבירור עם קבוצותיהם. כל אחד מהם שייך לדור אחר בכדורגל הישראלי. יהונתן (ג'וני) הרדי, מכוכבי התקפה של מכבי חיפה בשנות ה־50. אהוד (אודי) רובוביץ, אלילם של אוהדי בית"ר ירושלים בשנות ה־60, כבלם ומבקיע שערים. עבור כל אחד מהשניים היתה הקבוצה אליה השתייך יותר מאגודה ובית. גם היום, 24 ו־14 שנים לאחר שפרשו, הם מדברים על מועדונם שהיה בית ראשון, על האהבה לסמל. אין להתפלא על כך שהרדי מטפח באהבה את קבוצת הנוער של מכבי חיפה ורובוביץ מוגדר בידי כמה מכוכבי ההווה כאביהם הרוחני.

הרדי, 53, אב ל־3 וסבא ל־3, סגן מנהל מחלקת האספקה ברכבת ישראל, חוזר 30 שנה לאחור ואיננו מצליח להסוות התרגשותו:

„מבחינה חברתית היינו מאד קשורים לאגודה. לפני ואחרי האימונים היינו נפגשים, וגם יוצאים לבלות יחד. כמו משפחה. אהבנו את האגודה וגם את הכדורגל. לא שיחקנו בשביל כסף. קיבלנו פרוטות שעזרו לקיום. המטרה היתה להציג כדורגל יפה לעין".

יופי ע"ח תכלית

הרדי על מכבי חיפה בתקופתו, מהבחינה המקצועית: „היו לנו אוהדים בכל הארץ, בגלל צורת המשחק שלנו. היה לנו משחק פתוח, פסים קצרים, הרבה מחשבה. היינו מאד טכניים. העדפנו יופי על תכליתיות. ההתקפה שלנו היתה פנטסטית, עם מנצ'ל, אלמני שייע הלד וורץ אהרון אמר. ההגנה היתה חלשה. בכל התקופה ההיא, לא היה לחיפה שוער ברמה טובה, למעט חיימק'ה לוין, שהגיע לשתי עונות.

הרדי על חיפה העונה: למרות שאין אצלה שינוי בולט מבחינת ההרכב, לבד מרוזנטל שעזב והצטרפותו של בריאלובסקי, הקבוצה איננה מתפקדת כפי שתיפקדה בשלוש השנים האחרונות. שחקני מפתח כברוך ממן, ארמלי וסלקטר אינם נמצאים בכושר משחק. לכן גם קשה לבריאלובסקי להתבטא. בליגה יש כיום קבוצה אחת בלבד ביכולת גבוהה, בית"ר ירושלים. כל האחרות חלשות".

ג'וני לקראת העימות בשבת: אם חיפה תשחק כפי ששיחקה עד כה העונה – היא תפסיד. אבל יש לי הרגשה שלשחקניה תהיה רחיפה עצומה להוכיח עצמם, ולהפוך את הליגה מעניינת. היתרון של חיפה יהיה בכך שאין לה מה להפסיד, כי איננה נחשבת שווה־כוח לבית"ר. לכן יכול להתפתח משחק טוב ופתוח".

גאווה מיוחדת

אודי רובוביץ (41), נשוי ואב ל־2, מנהל חברת „סתם שיווק" המייבאת חלקי חילוף לרכב ותעשייה. דור שביעי בירושלים, מתגורר בצהלה. עיניו בורקות מהתרגשות כשמספר על נעוריו בשכונת גאולה בירושלים, על כוכב העבר סימון אלפסי, מאמנו שהעלה אותו לבוגרים כחלוץ; על סמואל רזניק, שקבע אותו בלם; ועל שער הנצחון לרשת מכבי רמת־עמידר ב־8/1967, שהעלה את בית"ר ללאומית, שערו ה־41. „עד היום אני זוכר אלפי אוהדים שרים 'מי רפק את עמידר – אודי חמודי', היו זמנים...".

אודי וג'וני כאילו תיאמו עמדות לגבי הזדהותם עם קבוצותיהם. „היתה לנו הזדהות בלתי רגילה עם בית"ר. איפיינה הגאוה המיוחדת. הכסף שהשתכרנו ככדורגלנים לא היה העיקר ולא בא על חשבון האהבה שלנו למשחק. בטח לא על חשבון האהבה העצומה לבית"ר ירושלים. לי, למשל, מימנו את הלימודים באוניברסיטה, קנו לי מכונית ושמו בבנק כסף לתכניות לדירה".

גם אודי מדבר בחום על האוהדים. „היה קשר הדוק ביותר בינינו לבין האוהדים. ליוו אותנו לבתי מלון ולמחנות האימונים. לא אשכח את התהלוכה שעשו לי אלפים בירושלים כשניצחנו בדרבי, בשנה בה עלינו, והבקעתי את שער הנצחון".

„לגנוב גולים"

בית"ר של התקופה היא הצטיינה בהגנה בלתי פשרנית: „היו לנו בהגנה לוחמים ממדרגה ראשונה, כיצחק ג'אנו ויוסי חכם. ידעתי להרגיעם ויחד עם השוער סורינוב, ההגנה השאירה אותה בליגה. ההתקפה לא היתה מבריקה. חיים אזולאי, יוסי אמינוף וויקטור סרוסי שהצטרף מאוחר יותר, ידעו 'לגנוב' גולים. והיה גם ארצי בן־יעקב. כשרצה והיה רציני, היה חלוץ מצויין".

רובוביץ מנתח את משחק בית"ר העונה ונוכח "בשיחה עם אורי מלמיליאן, בקיץ האחרון. אורי אמר לי שאם יהיו לבית"ר שני שחקני קישור טובים, לא יעצרו אותה. אז ייתפנה להבקיע שערים ואם חלילה יהיה חלש לפעמים זה לא כל כך יורגש. מה שאמר קורה העונה. מבחינת החומר המקצועי בנויה בית"ר בצורה הטובה ביותר: מרכז שדה מצויין, שחקנים טכניים, בעלי ראיית משחק וכושר גופני טוב. אלי אוחנה במיטבו; כשגולדר שיחק הוא תרם המון. שני המגינים התוקפים, אבי כהן ושירזי, הם הטובים בארץ. השוער המנוסה מזרחי משלים קבוצה מצויינת, עם ספסל בלתי רגיל.

„למעשה, אפשר לראות העונה את פירות התהליך בשלוש השנים האחרונות: כשרונות מתוצרת בית שחברו יחד, צברו ניסיון ולמדו איך להתגבר על מצבי לחץ. לכן הם ראויים לזכות באליפות".

לקראת העימות בשבת: „בכושרה הנוכחי, בית"ר יכולה וצריכה לנצח. חיפה, בנסיגה. נצחון יהיה צעד חשוב נוסף בדרך לאליפות הראשונה".

